NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

● Sestdiena, 1996. gada 23. marts ● Nr. 23 (6674)

25. marts – Staļinisma upuru piemiņas diena

Atceroties, pieminot

Ir atkal 25. marts. Rūgtuma, asaru pilna diena mūsu mazajai Latvijai. Ko mums katram nozīmē vārds Dzimtene? Ko nozīmē šis vārds cilvēkiem, kuri gājuši ciešanu ceļu un tiem, kuri par to tikai dzirdējuši?

Mūsu vecāki un vecvecāki bija kārtīgi darba darītāji, ar pedantisku darbu viņi brīvās Latvijas laikā vairojuši valsts labklājību. Šodien mēs atceramies par cilvēku pazemošanu, par atņemtajām mājām, par pazaudēto dzimteni, ilgām pēc brīvības, zvēriski nomocītiem. Mūsu atmiņās ir to tūkstošu represēto vārdi, kuri palikuši Sibīrijā uz mūžīgiem laikiem — miruši, nomocīti.

Kāds ir mūsu ieguldījums, ko varam darīt mēs, manas paaudzes cilvēki? Mēs nedrīkstam pieļaut to, ka atkārtotos tādi noziegumi un bezjēdzības. Mums jācenšas panākt, lai par izdarītajiem noziegumiem pret cilvēci nekas netiktu apslēpts, noklusēts, aizmirsts. Ir cilvēki, kuri visus savus grēkus ir ar mieru uzvelt Staļina tētiņam vienam pašam, aizmirstot sevi kā paklausīgu roku laizītāju un pavēļu izpildītāju. Viena cilvēka atmiņas un arī izraksti no čekas protokoliem nespēj būtiski kaut ko mainīt, bet to spētu cietušo liecības. Ir jārunā ikvienam, kas kaut ko zina un var vēl pateikt, jo šī liecība ir jūsu ne ar ko citu neaizstājamais ieguldījums Latvijas nākotnē.

«Ikviens, kas paslēptuvē uzglūn upurim, ir nelietis, ikvienu, kas nakts tumsā no muguras ar dunci uzbrūk dzīvībai, sauc par slepkavu. Bet nav vēl vārda, ar ko apzīmēt to baigo varu, kas pameta aiz sevis ģindeņus un drupas — tāpat kā nevar atrast vārda visam tam, kā drausmā esamība nespēj aizsniegt apziņas un prāta robežas. Jo šausmas, asinskārību un postu, ko nesa sveša vara, cilvēce vēl nebija ne jaudusi, nedz redzējusi,» tā tika rakstīts grāmatā «Baigais gads». Mūsu pienākums ir atcerēties visus tos izvestos, kuru kapa vieta ir nezināma. Mums ir jāraksta par šo okupācijas varu, kas iznīcināja veselas tautas, pāri palikušos sajaucot ar savu nāciju, pārkrievojot. Gala rezultātā mēs esam mazākumā savā mazajā Latvijā.

No pagātnes mēs varam mācīties. Pagātni mēs nevaram pārveidot, bijušo vērst par nebijušu. Pārmaiņām un pārvērtībām pakļaujas tikai nākotne. Viss atkarīgs no mums pašiem. Šodien, šai ciešanu laikā, atcerēsimies katoļu priestera Č.Makvairs *(Charles McQuire)* vārdus: «Jo dziļāk cilvēks iesakņojas kristietībā, jo labāks viņš kļūst!» Dievs mums vienmēr dod iespēju pildīt kādu sūtību — liecināt, modināt, aicināt, palīdzēt! Mūsu nelaime ir tikai tā, ka daudzu ausis ir kļuvušas kurlas, ka daudzi ir vienaldzības un garīga apsīkuma grēkā iesnaudušies. Daudzi domā — «vēl jau vienmēr ir laika diezgan». Mums jāatceras, ka Dieva vārdos un Kristus evaņģēlijā ir atrodamas atbildes visām mūsu dzīves un mūsu savstarpējo attieksmju problēmām.

Pašreiz es strādāju pie likumprojekta «Par nacionālās pretošanās kustības dalībnieka statusu». Esmu pateicīgs visiem represētajiem par lielo atsaucību iesūtot savus priekšlikumus likumprojekta papildināšanai. Tikai ar jūsu atbalstu es varu iesniegt papildinājumus šim likumprojektam. Ceru arī turpmāk saņemt no jums dažādus ierosinājumus.

A.Naglis,
6. Saeimas deputāts

Tiek lūgta skolēnu palīdzība

Šis gadsimts neapturami tuvojas beigām. Tikpat neapturami un nepielūdzami sāks ritēt nākošais gadu tūkstotis. Bet katra gada 25. marts kopš 1949. gada bija un paliks mūsu tautai kā nenorīts asaru kamols. Gribas ticēt, ka nekad mūs vairs neviens ar varu negrūdīs lopu vagonos un nevedīs bezmaksas ceļojumā uz Sibīriju. Bet nekur nevar aiziet no atmiņām. No tā, kas ar mums noticis. Pagātne dzīvo ar mums. Nāk 25. marts un skaudrās sāpēs sažņaudzas sirdis, kuras izmocījis nežēlīgais vēstures rats. Daudz pārdzīvots un izturēts, domāju, ka esam pelnījuši savas vecumdienas vadīt bez rūpēm, bet diemžēl esam spiesti meklēt darbu, lai padarītu biezāku savu naudas maciņu. Jo negribas stāvēt ar pastieptu roku, mēs neesam pieraduši to darīt, un lai Dievs dod mums spēku nesalūzt zem smagās dzīves nastas.

Pie mums politiski represēto klubā griežas arī tie, kuri grib sameklēt savu piederīgo kapu vietas, kuri gāja bojā pēckara gados, partizānu takas staigājot. Tāpēc es vēršos pie mūsu skolu vēstures skolotājiem ar lūgumu nodibināt novadpētniecības pulciņus skolās un uzsākt vākt ziņas no vietējiem iedzīvotājiem, varbūt izdosies ko noskaidrot.

Mīļie pedagogi, jūs — gaismas nesēji, pasniedziet palīdzīgu roku savai tautai. Un lai jums Dieva palīgs šajā svētajā darbā!

Komunistisko upuru piemiņai

25. martā pulksten 12.00 Preiļu katoļu baznīcā notiks dievkalpojums, kas veltīts Komunistiskā terora upuru piemiņai. Aicinām visus iedzīvotājus un skolu audzēkņus piedalīties dievkalpojumā, pēc tam, baznīcas zvaniem skanot, pieminēsim Latvijas mocekļus un noliksim ziedus pie piemineklja laukumā pie baznīcas.

Politiski represēto kluba biedri tiek aicināti pēc piemiņas brīža uz sanāksmi, kas notiks grāmatu nama «Latgale» zālē otrajā stāvā.

Terēza Lakauska,
politiski represēto kluba
priekšsēdētāja

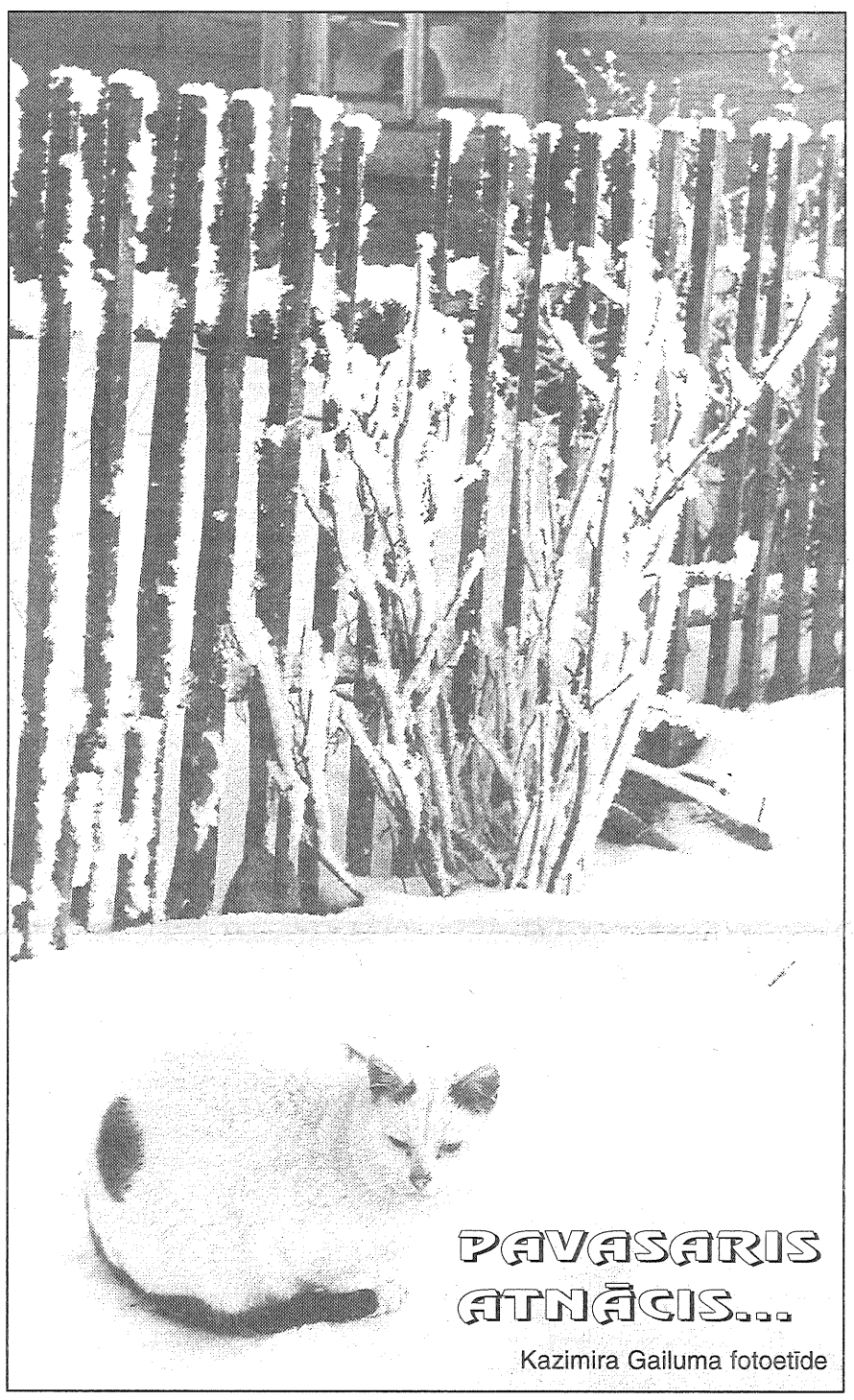

Kazimira Gailuma fotoetīde

Privatizēts valsts uzņēmums «Anda»

◆ SIA «Anda Optec» privatizējusi Līvānu optiskās šķiedras ražošanas valsts uzņēmumu «Anda».

Šī ražotne sāka darboties 1982. gadā kā Līvānu stikla fabrikas cehs. Enerģiskā un gudrā inženiera Daumanta Pfafroda vadībā īsā laikā tika apgūta sarežģītas un Latvijai savdabīgas produkcijas — optisko sensoru un šķiedras vadu izlaide. Šī produkcija bija lielās valsts — Padomju Savienības pasūtījums militārās rūpniecības un atomenerģijas vajadzībām. 1992. gadā cehs kļūst par pastāvīgu uzņēmumu — Līvānu optiskās šķiedras rūpnīcu. Mainās ražošanas profils — tiek sākti ražot medicīnas instrumenti. Šī produkcija rod noietu pasaules tirgū (90 procenti tiek ražoti tieši eksportam). Bet valsts uzņēmums no valdības atbalstu nerod, kaut gan tā attīstība valstij būtu ļoti izdevīga. Bez palīdzības izdzīvot «Andai» kļūst neiespējami.

Tagad privatizētajā uzņēmumā 51 procents akciju pieder ārzemju firmām, 49 procenti darba kolektīvam. Bet kā būs ar ražošanu? Privatizācijas noteikumi paredz, ka jāsaglabā objekta darbības profils — medicīnas instrumentu un tautas patēriņa preču ražošana uz optisko šķiedru bāzes un zinātniski tehniskās produkcijas izlaide, jānodrošina darbs 16 cilvēkiem.

J.Aizkalns

Grafikas izstāde veikalā «Dzintars»

◆ Ikgadējās mākslas dienas ievadot, Preiļu muzejs sarīkojis izstādi, kurā redzami darbi no pirms diviem gadiem notikušās mākslas akcijas «ep!».

Šīs akcijas laikā tika dāvinātas kolekcijas ar domu vairākos aspektos: kā kodols tālākai mūsdienu mākslinieku darbu (grafikas, zīmējumu utt.) kolekciju veidošanai, pasūtot tos māksliniekiem, iepērkot no izstādēm, kā papildinājums jau esošām kolekcijām, kā praktiski izmantojamas dažādās vietējās izstādēs. Un tā, muzejs cēlis dienasgaismā pirms diviem gadiem notikušās akcijas ieguvumu — grafiku.

Bet tieši uz šo izstādi pieaicināts ar saviem darbiem arī Rēzeknes mākslinieks Pēteris Gleizdāns. Muzeja meklējumi izstāžu telpām šoreiz ir visai neparasti, tā izvietota veikalā «Dzintars», kur vietas un saules pietiekoši, un nevar teikt, ka īpaši kontrastētu ar šeit nopērkamo produkciju.

L.Rancāne

LAUKU AKTUALITĀTES

Seminārs cūkkopjiem ar Zviedrijas Zemnieku federācijas atbalstu

Latvijas Zemnieku federācija kopā ar Zviedrijas Zemnieku federāciju rīkoja semināru cūkkopībā. Tas notika Preiļos. Semināra darbā piedalījās 6-7 zemnieki no katra rajona pagasta, kā arī citu Latvijas rajonu cūku audzētāji.

Seminārā piedalījās un informāciju par cūku šķirņu izvēli, šķirnes krustošanas jautājumiem, barības raciona pareizu izvēli un citiem zootehniskajiem pasākumiem, sniedza Latvijas lopkopības sabiedrības «Seleks» direktore Elēna Zivtiņa un šīs sabiedrības speciāliste Elga Kārkliņa.

Seminārā piedalījās Latvijas Veterinārārstu biedrības priekšsēdētājs Egils Jutinovics. Veterinārijas speciālists runāja par dzīvnieku ārstēšanu un profilaktiskajiem pasākumiem, lai novērstu cūku saslimšanu. Viņš dalījās pieredzē, kā veikt potēšanu, dodot vitamīnus, dzelzi, selēnu un citas minerālvielas, lai cūkas neslimotu un būtu augstražīgas.

Semināra darbā piedalījās arī Zviedrijas Zemnieku federācijas fermeri Boria Nilsons, kas ir Gribolvas zemnieku saimniecības, kuru vada Jevģēnija un Jāzeps Sērmie, kurators, kā arī fermeri Pērs Gustavsons un Hanse Karlsons, kuri ir konsultanti citu rajonu zemnieku saimniecībās. Viņi stāstīja par to, kādus noteikumus ievēro zviedru fermeri, kuri nodarbojas ar cūkkopību. Zviedru fermeri atbildēja uz mūsu zemnieku jautājumiem.

Šo semināru finansēja Zviedrijas Zemnieku federācija.

Praktiska palīdzība zemniekiem

Visi trīs zviedru fermeri Latvijā pavadīja nedēļu, sniedzot praktiskus padomus gan savās šefības zemnieku saimniecībās, gan pārējiem zemniekiem, kuri to vēlējās.

Zemnieku federācijas rajona nodaļas vadītāja Silvija Dreijere kopā ar Boria Nilsonu trešdien devās uz Rožupes pagasta zemnieka Ēvalda Vaivoda mājām. Zemnieks ir privatizējis un pārbūvē kūti, lai tajā audzētu buļļus. B.Nilsons konsultēja Rožupes zemnieku, kā pareizāk veikt kūts plānojumu. Boria Nilsons pabija arī citās zemnieku mājās Galēnu pagastā.

Slēgs līgumus

Rajona lauksaimniecības departaments informē zemniekus, kuriem interesē minerālmēslu iegāde uz kredīta, ka līgumu slēgšana ar graudu pārstrādes uzņēmumiem notiks 29. martā plkst. 10.00 departamentā. Ieradīsies graudu pārstrādes uzņēmumu pārstāvji.

«Daugavpils dzirnavniekā» uz kredīta saņemt minerālmēslus varēs ne tikai, lai audzētu kviešus un rudzus, bet arī miežus. Lai būtu zināmas garantijas, ka zemnieks labību audzēs noteiktajās platībās, slēdzot līgumu, ir jāuzrāda pagasta izziņa, ka rudenī ir iesēti ziemāji, un cik lielā platībā. Izziņā jāuzrāda arī to, cik lielās platībās ir uzarta zeme vasarāju graudaugiem.

Vienlaikus varēs noslēgt līgumu arī ar Jēkabpils cukurfabriku par cukurbiešu audzēšanu. Varēs nopirkt cukurbiešu sēklu.

Rajona lauksaimniecības departaments atgādina tiem zemniekiem, kuri uz kredīta ņēma sēklu no paju sabiedrības «Ausma» un ar saimniecību joprojām nav norēķinājušies, ka viņiem vispirms ir jāatdod vecie parādi. Līdz tam ar šīm zemnieku saimniecībām nekādi līgumi par minerālmēslu kreditēšanu netiks slēgti. Šie lielie parādnieki ir:

Leonīds Vaivods (Upmalas pagasts) — 4,25 tonnas graudu, Ls 351;

Juris Upenieks (Riebiņu pagasts) — 2 tonnas, Ls 165;

Jānis Beķis (Riebiņu pagasts) — 9,7 tonnas, Ls 801;

Juris Prikulis (Upmalas pagasts) — 4,6 tonnas, Ls 380;

Jānis Bernāns (Riebiņu pagasts) — 2,6 tonnas, Ls 214;

Žanis Ūdris (Sīļukalna pagasts, miris, parāds jāatdod mantiniekiem) — 10 tonnas, Ls 826.

Latgales rajoniem subsīdijas izmaksātas

Rajona lauksaimniecības departamenta direktors Jānis Vucēns pastāstīja, ka 7 Latgales rajoni, arī mūsu rajons, ir saņēmuši pērn iekavētās subsīdijas par 3. ceturksni. Aprēķinātā subsīdiju summa bija 57 tūkstoši 441 lats. Pārsvarā tā ir piemaksa par šķirnes lopu pārraudzības darbu. Izmaksātas subsīdijas par šķirnes telēm arī par 4. ceturksni. Paju sabiedrības un zemnieki saņēma subsīdijas arī par šķirnes sēklu.

A.Iļjina

Subsīdijas lopkopībā

Subsīdiju izmaksas kārtība lopkopībā pašreiz ir zināma tikai šim pusgadam.

Govkopībā

— subsidētas tiks El kategorijas vaislas buļļu mātes Ls 8 mēnesī;

— govis, kas atbilst I kategorijas vaislas buļļu māšu prasībām un «Latvijas zilā» (tā ir izzūdoša šķirne, kura sastopama Ventspils un citos piejūras rajonos) Ls 4 mēnesī;

— govis, kuru izslaukums augstākajā laktācijā nav zemāks par 3000 kg, un pirmpienēm Ls 2 mēnesī.

Pirmpienēm maksā avansēti, jo ražības rādītāju nav.

Uz šī gada 1. janvāri pārraudzībā bija 3996 govis, kas ir 32% no visa govju skaita rajonā. Vidējais izslaukums no govs noslēgtā laktācijā — 3645 kg piena, tauku saturs — 4,13%, olbaltumvielu — 3,14. Rajonā ir 3 govis, kuru ražība laktācijā ir virs 7000 kg piena, un 15 govis, kuru izslaukums virs 6000 kg. Vislielākie izslaukumi ir Vārkavas, Rožupes, Saunas, Jersikas, Galēnu pagastos.

Pašreiz atļauts piena paraugus noņemt pašiem zemniekiem. Atestēti pārraugi to veic tikai 34% govju. Daudz ir labu ganāmpulku, kur tiešām ir augstražīgi dzīvnieki, bet ir arī pretēja aina.

Govju ēdināšana ir nepietiekama, pavasarī govis dažkārt «šūpo vējš», bet izslaukumi uzrādīti lieli. Šogad būs lielāka kontrole. Tādi ganāmpulki tiks izslēgti no pārraudzības. Pārraudzība ir brīvprātīgs pasākums un zemniekiem ir jāsaprot, ka mazražīgu govi turēt neatmaksājas.

Ganāmpulku īpašniekiem, kuri šogad grib uzsākt pārraudzību, jārēķinās ar to, ka subsīdijas nesaņems (izņemot pirmpienes). Subsīdijas tiks maksātas tikai pēc noslēgtās laktācijas, ja izslaukums nebūs zemāks par 3000 kg piena.

Kontrolē ir jābūt veselam, veterināri pārbaudītam visam ganāmpulkam. Ja ganāmpulkā kādai no govīm nav minēto 3000 kg piena augstākajā laktācijā, tad par šo govi subsīdijas nesaņem, bet kontroles tāpat ir jāveic.

Pārraudzība govkopībā galvenokārt ir domāta, lai varētu atlasīt augstvērtīgākās govis un no tām iegūt vaislas buļļus, kurus izmantot apsēklošanā.

Nauda, ko valsts maksā subsīdijās, pirmkārt, paredzēta pārraugu algošanai (pārraugi algu no valsts nesaņem), otrkārt — govju mākslīgai apsēklošanai.

Rajonā izveidojusies situācija, ka ganāmpulku īpašnieki ar pārraugu norēķinās pēc subsīdiju saņemšanas. Bez samaksas datus uz datora apstrādi un piena paraugus analīzēm nepieņem, kur nu vēl lopu numerācija un transporta izdevumi. Ar pārraudzību jānodarbojas zemniekiem, kuri to tiešām vēlas.

Par realizēto šķirnes teli īpašnieks saņems Ls 120, ja mātes ražība augstākajā laktācijā nav zemāka par 4500 kg piena ar tauku saturu 3,8% (pirmpienēm 3600 kg, 3,8%). Ja mātes ražība nav zemāka par 3500 kg un tauku saturs 3,8% (pirmpienēm 2800 kg, 3,8%), tad piemaksa Ls 100.

Līdz šī gada 15. aprīlim jāpiesakās pie pagasta pārraugiem visiem saimniekiem, kuri šogad vēlas realizēt šķirnes teles, bet rajona lauksaimniecības departamentā tiem, kuri vēlas tās pirkt. Iesniegums jāiesniedz rakstiski.

Vinnētāji ir gan pircēji, gan pārdevēji, jo teli nopērk gaļas cenā (cena par dzīvmasas kilogramu nevar būt lielāka kā augstākā barojuma jaunlopu iepirkuma cena mūsu zonas gaļas kombinātos), bet pārdevēji par realizāciju saņem valsts subsīdiju. Telēm jābūt pārbaudītām pēc visām veterinārajām prasībām, kā arī tās nevar būt jaunākas par gadu un dzīvmasai jāatbilst standartam. Dzīvnieku pārdodot, uzraksta ciltsapliecību.

Jāapbēdina gaļas audzētāji, jo šogad subsīdijas maksās tikai par jaunlopiem, kas smagāki par 500 kg dzīvmasā. Dzīvniekiem jābūt veseliem, numurētiem, jāatbilst augstākajam barojumam. Samaksa — Ls 58.

Kvīti vai tās kopiju jāiesniedz lopkopības pārraugam. Der kvītis, ko izsnieguši esošie gaļas kombināti, kā arī individuālais uzņēmums «Inna», zemnieku saimniecība «Krejāni», a/f «Turība» kaušanas cehs.

Šī gada pirmajā ceturksnī tiks pieņemtas kvītis par pagājušā gada decembrī realizētajiem jaunlopiem, kuru dzīvmasa ir virs 500 kg. Par jaunlopiem, kuru svars zem minētās dzīvmasas, subsīdijas nemaksās.

Šķirnes cūku audzētāji šogad saņems nelielas subsīdijas. Gribu informēt, ka zemniekiem ir iespēja nopirkt vaislas cūciņas un kuilīšus (Landrases, Djuroka, Hempšīras) pa gaļas cenām, jo pārdevēju subsidē valsts.

Aitkopībā valsts piemaksās, ja aitu māšu skaits nav mazāks par 100. Mūsu rajonā tādu nav.

Zirgkopībā par katru aprobētu vaislas ērzeli izmaksās Ls 8 mēnesī, par augstvērtīgu vaislas ķēvi — Ls 1 mēnesī.

Šis subsīdiju mehānisms domāts pirmajam pusgadam, par pārējo informēsim vēlāk.

Silvija Repša,
rajona lauksaimniecības departamenta galvenā zootehniķe

24. marts — Pasaules tuberkulozes diena

◆ Nu jau ilgāk nekā 40 gadus pēc efektīvu prettuberkulozes zāļu atklāšanas šī slimība turpina nogalināt cilvēkus, turklāt vairāk nekā agrāk. Pasaules TB diena, 24. marts, ir laiks, lai atjēgtos, cik patiesībā maz ir darīts, lai likvidētu šo nesaudzīgo slimību. Tas ir laiks, lai veidotu plānus šīs situācijas uzlabošanai.

Problēma ir tā, ka tuberkuloze nav visbīstamākā vai eksotiskākā slimība pasaulē. Tuberkulozes baciļi nonāvē cilvēkus lēnām, izplatoties iekšķīgi, pretēji šausmīgajam asiņainajam Ebolas vīrusam. Un, salīdzinot ar AIDS, tuberkuloze ir «klasiska» slimība, tā netiek pārnesta seksuālā ceļā un reti nogalina slavenības. Tāpēc ir bezjēdzīgi runāt par TB «uzliesmojumu» daudzās valstīs tādēļ, ka šī slimība ir parasta, ikdienišķa parādība. Daudz nozīmīgāk, TB ir sena slimība, stabils un šausmīgs līdzgaitnieks tūkstošiem gadu, pie kura esam traģiski pieradināti.

Arī tuberkulozes ārstēšana nav nekas pārsteidzošs - zinātnieki nav strādājuši simtiem gadu pie brīnišķīgā atklājuma. Tas notika tikai pirms četrdesmit gadiem. Un tobrīd atklātās zāles tuberkulozes ārstēšanai vēl ir gandrīz 100% efektīvas. Lai gan laika gaitā notikušas izmaiņas, padarot pilnīgāku veco zāļu izmantošanu cīņā pret seno slimību. Tuberkulozes kontroles atslēga ir kaut kas bezgala vienkāršs: pārliecināties, ka pacients norij katru zāļu devu visā 6 mēnešu ārstēšanas periodā.

Kāpēc ikvienam ir jārūp šī garlaicīgā slimība? Skaitļi liecina: neviena infekcijas slimība nav tik plaši izplatīta un postoša kā tuberkuloze. Uz katru personu, kura mira no Ebola sērgas 1995. gadā, pāri par 20 tūkstošiem cilvēku nomira no tuberkulozes. Katru gadu aptuveni 3 miljonu cilvēku mirst no TB, 8 miljoni saslimst un vismaz 30 miljoni inficējas. Tas padara tuberkulozi par vadošo infekciju jauniešu un pieaugušo nāves cēloni.

Tuberkuloze Latvijā

10 gadu laikā Latvijā reģistrēti 11 746 tuberkulozes saslimšanas gadījumi. Pēdējo 5 gadu laikā vērojama tuberkulozes saslimstības pieauguma tendence (no 731 gadījuma 1990. gadā līdz 1274 gadījumiem 1995. gadā).

1995. gadā Latvijā, salīdzinot ar 1994. gadu, tuberkulozes gadījumu skaits palielinājies par 14,3%, bet mirstība — par 2,9%.

Ar tuberkulozi pārsvarā slimo vīrieši vecumā no 25 līdz 60 gadiem.

Visaugstākais saslimstības līmenis vērojams Liepājas (85,1), Kuldīgas (80,4), Balvu (67,2), Saldus (65,3) un Ogres (62,6) rajonos.

Bērnu saslimstība, salīdzinājumā ar 1994. gadu, pieaugusi par 13,5%. Visaugstākā tā ir bērniem vecumā līdz 9 gadiem. 1995. gadā no tuberkulozes miruši 2 bērni: Rīgā 7 mēnešus vecs bērns ar ģeneralizētu tuberkulozes formu un Dobelē — 2 gadus vecs bērns ar meningoencefalītu.

Tuberkuloze pasaulē

1994. gadā vidējais tuberkulozes gadījumu skaits uz 100 000 iedzīvotājiem bija:

Eiropā	33,3
Latvijā	44,1
Igaunijā	30,0
Lietuvā	28,0
Zviedrijā	6,0
Āzijas valstīs	94,4
Āfrikas valstīs	96,8

Biedējošas ziņas tiek saņemtas arī no citām valstīm. TB saslimstība ir pieaugusi Dānijā, Īrijā, Itālijā, Nīderlandē, Norvēģijā un daudzās Austrumeiropas valstīs.

Par zāļu rezistentām tuberkulozes baktēriju atradnēm ziņo no Apvienotās Karalistes, ASV un Dienvidāfrikas. Daudzas valstis kļūdās, domājot, ka tajās nepastāv tuberkulozes risks. To slepus veicina arī ceļojumi un migrācija. Pieaugot ceļošanas iespējām, tuberkulozes baciļi iegūst brīvu pārvietošanos. Tā kā cilvēki var inficēties ar TB, vienkārši ieelpojot bacili, kurš ir gaisā, tad inficēšanās ir vienkārša un var notikt ga dījuma kontaktā.

Citi skaitļi rāda pārsteidzošos tuberkulozes postījumus: neviena cita infekcija tā neiedragā ģimeņu ienākumus un veselību, kā tuberkuloze. Arī nepadara tik daudz bērnu par bāreņiem. Neviena cita infekcija nenonāvē tik daudz CIV pozitīvu cilvēku, kā TB. Neviena cita infekcija nesakropļo tik daudz maizes pelnītājus sabiedrībā, pieaugušos iedzīvotājus produktīvajā vecumā, uz kuriem balstās valsts ekonomika.

Vispārliecinošākie fakti ir šādi: TB kontrole ir viena no vispieejamākajām, izmaksu ziņā visefektīvākajām stratēģijām, kura iespējama, lai aizsargātu mūsu veselību. Tā sabiedrības nauda, ko izdod par vienu ķirurģisku iejaukšanos, lai glābtu no sirds slimības vai vēža, varētu tikt izmantota, lai glābtu simtiem dzīvību no tuberkulozes. Tas ir iespējams tādēļ, ka zāles 6 mēnešu TB ārstēšanai maksā mazliet mazāk par $ 11.

Protams, skaitļi runā paši. Kur ir ātrās reaģēšanas komanda? Kas sadzirdēs trauksmes signālu mūsu valstī? Kas padarīs TB kontroli par prioritāti mūsu valstī?

Atzīstot, ka situācija ir ārkārtīgi bīstama un sarežģīta, nepieciešams pievērst tai pasaules uzmanību. Tādēļ PVO deklarācijā TB pasludināta par globālu nelaimi 1993. gadā.

Visnozīmīgākais solis mūsu valstij ir uzsākt lietot TB kontroles stratēģiju, kas pazīstama kā ārstēšana ar tiešu novērošanu, īss kurss (DOTS).

Ar šīs stratēģijas palīdzību var reāli izārstēt katru ar tuberkulozi slimu cilvēku. DOTS stratēģija garantē, ka veselības darbinieki uzrauga, kā pacienti norij tiem nozīmētās zāles.

Tā arī regulē apgādi ar medikamentiem un novēro ārstēšanu. Dažas valstis, kā piemēram, Ķīna un Tanzānija, ir konstatējušas, ka ar DOTS var izārstēt divreiz vairāk tuberkulozes pacientu.

Tuberkuloze nav ārkārtēja parādība, nav saisīta ar dzimumattiecībām, tā nogalina cilvēkus, bet ir ārstējama. Cīņa pret šo seno sērgu nekad nevar būt veiksmīga, ja tai nepievienosies valdība un sabiedrības līderi. TB ir globāla nelaime un tā neizzudīs.

Materiālu sagatavojis
Vides veselības centrs

1995./96. mācību gads Rudzātu pagasta vidusskolā

◆ Vēl daži mēneši, un beidzies būs kārtējais — 1995./96. mācību gads, — katrai rajona skolai pienākumu un problēmu ziņā atšķirīgs. Par to, kā šo mācību gadu aizvada Rudzātu pagasta vidusskola, stāsta tās direktors Vladislavs Spriņģis:

«Skolai pašreiz ir pārejas periods, kad mēģinām izveidot stabilu skolas sistēmu. Martā plānojam atvērt savu skolas kontu, kas dotu iespēju iegūt daļēji finansiālu autonomiju no pagasta, jo tad skolas padome būtu augstākstāvošais orgāns, kurš lemtu par naudas izlietojumu. Līdz šim skola iesniedza savu budžeta aprēķinu tāmi pagasta padomē, tad deputāti apstiprināja šo naudas summu, ko skola gada laikā izlietoja — maksāja tehniskajiem darbiniekiem algas, pirka kurināmo, norēķinājās par elektroenerģiju utt. Pedagogu algas gan maksāja skolu valde, bet, paredzams, ka arī tās rēķinās pagasts.

Jau trešo gadu turpinām strādāt pie savas skolas modeļa izveides. Šis darbs noslēgsies šajā mācību gadā. Mūsu mērķis ir kļūt par konkurētspējīgu skolu ar abām rajona lielajām vidusskolām — Preiļu un Līvānu. Pašreiz skolā strādā 21 pedagogs, pamatā visiem ir augstākā izglītība, un, manuprāt, tas ir rajonā spēcīgākais pedagogu kolektīvs, kurš sekmīgi varētu strādāt jebkurā Latvijas skolā.

Mūsu matemātikas skolotāja Spriņģe pašreiz studē un šogad beigs maģistratūru. Ģeogrāfijas skolotāja Aija Grugule strādā pie mācību līdzekļa — ģeogrāfijas burtnīcas 6. klasei, sastādīšanas, kura iznāks maijā. Mums ir arī labs mūzikas pedagogs Jāzeps Skutelis. Pedagogi iespēju robežās apmeklē kursus un seminārus. Uz vietas gan mēs tos neorganizējam, jo pagasta ģeogrāfiskais izvietojums tam nav izdevīgs.

Protams, būtu labi, ka mūs atbalstītu pagasta padome un apmaksātu ceļu un komandējuma izdevumus, bet tās naudas, diemžēl, nav, arī deputāti ne vienmēr izprot skolas problēmas.

Lai arī finansiālās grūtības pastāv, mūsu skolēni daudz piedalās ārpusskolas kultūras un sporta pasākumos. Šajā mācību gadā skola patiešām augstā līmenī sarīkoja tūrisma sacensības Latvijas mērogā, kuras atbalstīja sponsori. Pagājušajā mācību gadā P.Zukulis no IU «Baltija - Vītoli» sponsorēja dāvanas arī 32 labākajiem skolēniem, no pagasta budžeta šie skolēni saņēma naudas prēmijas.

Ar skolēnu sasniegumiem mācību olimpiādēs esmu apmierināts arī šogad. Skolai ir 14 godalgotas vietas, bet 9. klases skolniece E.Puncule ir ieguvusi 1. vietu matemātikā, fizikā, ķīmijā, uzrādot labāko rezultātu starp visiem rajona vidusskolēniem. Četriem skolēniem ir iespēja piedalīties valsts olimpiādēs.

Lai arī vidusskolā ir mācību priekšmetu izvēles iespējas, kam it kā vajadzētu nodrošināt kvalitatīvākas zināšanas, bet tomēr tā nav. Kāpēc, — tur darbs psihologiem. Šobrīd psihologu skolai vajag, tāpat arī labu datorspeciālistu, un viņiem darbs jāpiedāvā vismaz uz trim gadiem. Bet pašreiz nezinām, kas ar skolu būs pēc pusgada, varbūt arī mūs skars štatu samazināšana, tāpēc darbu grūti plānot.

Šinī mācību gadā «Latvijas ceļš» skolai uzdāvināja vienu IBM sistēmas datoru, bet tādi mums būtu vajadzīgi vismaz seši. Vispār, dāvinājumu ziņā lauku skolas tiek apdalītas.

Pēdējais dāvinājums — grāmatas un nelielas naudas summas, tika saņemts no ASV Klīvlendas Latviešu biedrības. Iepriekšējā mācību gadā nopirkām arī kopējamo iekārtu.

Skolai nepieciešams fasādes remonts, par ko cīnos jau gadus desmit, tam nepieciešami 18 000 latu. Šogad plānojam celt jaunu katlu māju, jo vecā ir ļoti neekonomiska, tas, savukārt, izmaksās apmēram 10 000 latu. Attiecībā uz skolas kosmētiskajiem remontiem, mana nostāja ir — labāk telpas saglabāt, nevis katru gadu krāsot, izlases veidā remontējam tikai atsevišķus mezglus, sakārtojam jumtus. Nopietnu līdzekļu remotnam nav bijis kopš Brežņeva laikiem. Šogad gan gribējām veikt kosmētisko skolas remontu, bet līdzekļus «noēda» «Banka Baltija» un «Unibanka», jo pagasts bija garantējis kredītu kādam uzņēmējam, kurš bankrotēja.

Telpu iekārtošanai meklējam sponsorus, bet atrast tos ir ļoti grūti.

Šogad man jāpasaka liels «paldies» arī Pelēču firmai «Sentiments» un personīgi Edgaram Šņepstam, kurš skolai nepiegādāja akmeņogles, lai gan samaksājām par tām jau pagājušā gada aprīlī. Kā veiksmīgs «biznesmenis», viņš nolēma šo naudu apgrozīt «Bankā Baltija», bet neparedzēja tās krahu. Ja skolai nebūtu kurināmā krājuma un ja kritiskos brīžos ar šķidro kurināmo neizpalīdzētu firma «RNS-D» no Līvāniem, skola būtu jāslēdz. Par to, ka apkures sistēma netika aizsaldēta, jāuzteic arī kurinātāju lielais darbs.»

Neskatoties uz šīm problēmām, direktors apgalvoja, ka Rudzātos ir simpātiski skolēni un laba skola. Bet skolas direktora pārraudzībā nav tikai skolasbērni, bet arī tie, kas skolā vēl neiet, jo zem viena jumta ar skolu jau trešo gadu atrodas pagasta bērnudārzs. Tajā ir viena grupiņa, kuru audzina Ināra Vaivode un mūzikas pedagogs Viktors Skučs. Viņš solfedžo un klavierspēli māca arī pagasta mūzikas skolas 13 audzēkņiem.

Maijā dārziņā būs izlaidums un seši bērni rudenī sāks skolas gaitas, bet šobrīd uz vietām bērnudārzā jau izveidojusies rinda.

Kā stāstīja audzinātāja I.Vaivode, pagasta padome bērnudārzam nepalīdz, telpām ļoti nepieciešams remonts un bērniem jaunas rotaļlietas. Vecās rotaļlietas atdod skola, dažas nopērk paši darbinieki, un skola naudu atmaksā.

Jā, dzīve šobrīd nav spoža ne mācību iestādēs Rudzātu pagastā, ne arī kur citur. Pagasta skolas pedagogu darba pamats vēl aizvien ir tas pats vecais labais entuziasms, pateicoties kuram, skola cenšas noturēt izglītības prestižu. Tas, ka šodien skolā strādā zinošs pedagogu kolektīvs un skolēni pēc vidusskolas beigšanas dodas mācīties tālāk, jau ir daudz. Tomēr tiem, kuru rokās šobrīd ir nauda, der atcerēties, ka nekas nav mūžīgs, arī pacietīgo pedagogu entuziasms, uz ko tik bieži spekulē.

Amatnieku darbu izstāde Līvānos

◆ Pavasara noskaņas bija pamudinājušas sarosīties Līvānu amatniekus, un viņi 16. martā jaunatvērtajā izstāžu zālē pilsētas kultūras namā sarīkoja savu darbu pirmo izstādi šajā gadā.

Izstādē visplašākais darbu klāsts bija tieši Tautas lietišķās mākslas studijas «Dubna» audējām: krāšņas segas, galdauti, jostas, lakati, aizkari.

Apskatāmi bija arī klūdziņu pinēju darinājumi, keramika, ādas plastika, tautiskie cimdi un zeķes.

Izstādē skatāmo darbu autori: Anna Ancāne, Māra Buceniece, Ausma Daukste, Līga Eiduka, Lidija Kalinka, Maija Kulakova, Anna Kuzņecova, Vera Grase, Ilze Lāčkāja, Emīlija Lozda, Marta Mikulāne, Janīna Pupiņa, Anna Prikule, Rita Teilāne, Biruta Selicka, Tekla Soltuma, Ņina Zarāne, Lolita Beča, Anna Bogdāne, Gundars Velviks.

No kora dziesmas kuplā pavediena, Kas savīdamies tinas kamolā, Man gribas attīt balsi vienu...

Skolēnu koru festivāla diriģenti. Foto – Jānis Magdaļonoks

◆ Saule un pavasaris, līksmība un mūzika, — viss tas 15. martā bija iemājojis Līvānu pilsētas kultūras namā, jo tur notika LR Līvānu novada skolēnu koru festivāls. Lai arī pats kultūras nams tobrīd tāds bēdīgs un noplucis raudzījās uz saviem viesiem, festivāla vairāk kā 800 dalībnieku labo omu tas neaptumšoja.

Šis festivāls, ko organizēja Preiļu rajona mūzikas skolotāju metodiskā apvienība (vad. Ilona Balaško) un Līvānu bērnu un jauniešu centrs un kuru atbalstīja Līvānu pilsētas dome, Līvānu 1. vidusskolas direktore Maija Kručiņina un uzņēmējs Dzintars Daugulis, bija svētki gan dziedātājiem, gan viņu pedagogiem, kas visu mācību gadu bija cītīgi gatavojušies. Diemžēl Līvāni nevarēja uzņemt visus rajona dziedātājus, tāpēc līdzīga rakstura festivāls tiks rīkots arī Preiļos.

Bet — lai lielās problēmas paliek lielajiem onkuļiem un tantēm, mēs «labāk skaisti padziedam, nekā blēņas runājam». Un te, lūk, šī festivāla dziedātāji: Līvānu 1. vidusskolas zēnu koris (vad. Ilona Balaško), 2 jauktie kori (vad. Ilona Balaško un Maija Aizpuriete), 3.-4. klašu koris (vad. Ilona Balaško), «Laimiņas» sākumskolas 1. un 2. klašu kori (vad. Līga Vuškārniece), «Laimiņas» sākumskolas 3.-4. klašu koris (vad. Ilga Pārpuce); Līvānu 2. vidusskolas 1.-4. klašu, 5.-9. klašu un zēnu koris (vad. Katrīna Podoprigorova); Jersikas pamatskolas un Rudzātu palīgskolas kori (vad. Valentīna Lietavniece); Rožupes pamatskolas 1.-3. klašu un 1.-9. klašu kori (vad. Ilze Vanaga); Jaunsilavu pamatskolas 1.-4. klašu koris (vad. Inese Vucena). Līvānu 1. vidusskolas koru koncertmeistare Līga Vuškārniece, 2. vidusskolas koru koncertmeistare Inna Jakovļeva.

Līvānu novada apvienoto koru izpildījumā skanēja Imanta Kalniņa dziesmas un pirmatskaņojums — Mārtiņa Brauna popūrijs «Tā dziedāja Mārtiņš».

Ļoti jauka bija pašu mazāko dziedātāju — Līvānu 1. vidusskolas sākumskolas, Jersikas, Rožupes un Jaunsilavu pamatskolu apvienoto 1.-4. klašu koru un Līvānu 2. vidusskolas 1.-4. klašu koru uzstāšanās. Šiem mazuļiem vēl pieder viņu bērnības laiks, kad «tu savu mazo roku kā magones lapiņu liec man paļāvīgi saujā, un sirsnīgi pasmaidīt liec. Vēl pasaule visa ap tevi kā zeltaina kamene dūc, un baltas pīpenes pļavā tev septiņi rūķīši plūc.»

Bet vēlāk savādāks kļūst laiks un pasaules izjūta, un tad jau arī dziesma ir cita, dziesma tev, Latvija. Šādā noskaņā festivālā izskanēja dziesmas Jersikas pamatskolas un Rudzātu palīgskolas apvienoto koru, Rožupes 1.-9. klašu kora un Līvānu 2. vidusskolas 5.-9. klašu kora izpildījumā. Savukārt Līvānu 2. vidusskolas zēnu kora dziesmās skanēja cīņas un varoņu piemiņas tēma.

Tās izjūtas, kuras ietvertas dziesmu vārdos un mūzikā, viegli tiek pāri valodu barjerai. Vai bērnu dziedātā dziesma skan latviešu vai krievu valodā, tik un tā viņa skan šeit, — Latvijā. Un aizlīgo vārdi «pūt, vējiņi, dzen laiviņu...» dziesmā, visiem kopā dziedamā.

Teātris ir, skatuve ir, bet kur tad skatītāji?

◆ Teātri mīlošie, teatrāli domājošie un teātri spēlējošie visu 16. marta dienu dzīvojās Līvānu kultūras namā, jo tas, kas tur notika, saucās Latgales zonas dramatisko kolektīvu saiets.

Visas dienas garumā pašmāju un vieskolektīvu spēlētās izrādes nomainīja viena otru. Līvānu drāmas kolektīvs (vad. Anna Pabērza) izrādīja E.Zālītes komēdiju «Bīstamais vecums», «Ģimenes drāmās aiz slēgtām durvīm» (arī komēdija) ļāva noskatīties Viļānu drāmas kolektīvs (vad. Ināra Greitiņa). Savu «Priekšzīmīgo saimniecību» (atkal komēdija) rādīja Jēkabpils rajona Kalna pagasta drāmas kolektīvs (vad. Rasma Dzene). Šo izrādi nomainīja kārtējā komēdija «Byus zīpes smolkōkas par mīlu» Rēzeknes rajona Bērzgales drāmas kolektīva (vad. Artūrs Rubenis) interpretācijā. Un visbeidzot Rūdolfa Blaumaņa atkal komēdiju «Zagļi» nospēlēja Jēkabpils rajona Viesītes drāmas kolektīvs (vad. Valentīna Kornete).

Lai cik tas arī nebūtu komiski, teātra spēlētāju izrādījās vairāk kā teātra skatītāju, un tāpēc aktieri vien paliek aktieri, — nospēlējuši savu izrādi, viņi kāpa lejā zālē un tēloja skatītājus, lai kaut kā aizpildītu tukšās solu rindas. Ļoti žēl, ka viss notika tieši tā, jo kolektīvi izrāžu tapšanā bija ieguldījuši lielu darbu. Varbūt līvānieši pārprata Līvānu TV un afišu reklāmu, ka biļetes uz visām izrādēm maksā 1 latu, un saprata, ka lats jāmaksā par katru izrādi. Varbūt pilsētas iedzīvotāju apziņu jau sen pārblīvējuši visos TV kanālos redzamie līvāniešu mentalitātei tuvie amerikāņu, brazīļu, meksikāņu un sazin kādi tur vēl ģeniālie seriāli, un panaivas latviešu komēdijas viņi vairs nespēj sagremot. Varbūt vienkārši laiks ir cits un vērtību kritēriju citi, un aktieri pat nepamana, ka viņi spēlē paši sev. Sazin kā būtu, ja uz viesizrādēm atbrauktu nevis paš darbnieki, kas teātrim veltī savu brīvo laiku, bet gan profesionāļi, piemēram, no Nacionālā teātra? Vai arī tad solu rindas būtu tikpat tukšas, un tajās nesēdētu pat mūžīgie entuziasti — Līvānu 1. vidusskolas pedagogi?

Bet pavisam bēdīgi jau nav, jo šo festivālu apmeklēja pats pilsētas valstsvīrs Visvaldis Gercāns, un dažu aktieru tēlojumu pat uzteica. Sevišķi viņam bija iepatikusies Melnā sirdsapziņa no «Ģimenes drāmām aiz slēgtām durvīm».

Īsta jautrība uzplaiksnīja ballē pēc izrādēm, kur aktieri tā īsti iepazina gan viens otru, gan tuvplānā arī kapelu «Jūlijs», kura šo balli viņiem nospēlēja.

Lai pavisam optimistiskā toņkārtā beigtu šo gabalu, atliek uzsaukt: «Teātris ir beidzies, lai dzīvo teātris!»

Šīs lappuses materiālus sagatavoja Daina Kursīte

25. marts – Staļinisma

Trīs brāļi un māsas vīrs

Kādas dzimtas stāsts

Francis Utināns,
filozofijas zinātņu doktors

MOTO. Es pats neesmu represētais, bet manas dzimtas iepriekšējā paaudzē nav neviena vīrieša, kuri padomju laikā nebūtu represēti.

● Vecākais brālis — Pēteris Utināns, dzimis 1897. gada 6. decembrī Preiļu pagasta Utinānos, miris Vjatlagā 1941. gada 19. novembrī. Izvests 1941. gada 14. jūnijā. Pašvaldību un kooperācijas sabiedrisks darbinieks, Preiļu pagasta vecākais, Triju Zvaigžņu ordeņa kavalieris.

● Vidējais brālis (mans tēvs) — Antons Utināns, dzimis 1900. gada 10. janvārī Preiļu pagasta Utinānos, miris 1973. gada 10. novembrī. Arestēts 1945. gada 14. janvārī. Ieslodzīts Daugavpils cietumā, pēc tam — Nižņijtagilas konclāģerī Urālos. Notiesāts uz 5 gadiem izsūtījumā Tjumeņā. Gandrīz vienīgais no radiem, kas atgriezās, lai nomirtu dzimtenē.

● Jaunākais brālis — Ignats Utināns (arī Utāns), dzimis 1907. gadā Preiļu pagasta Utinānos. Aizsargs, pašdarbības teātra entuziasts. Arestēts 1940. gada 27. decembrī, notiesāts uz 8 gadiem spaidu darbos, izsūtīts no Daugavpils cietuma 1941. gada 24. jūnijā. Par turpmāko likteni nekādu ziņu nav.

Par visiem trim brāļiem, kuru tēvs Izidors Utināns ir miris 1908. gadā 24. oktobrī, esmu saņēmis reabilitācijas rakstus no Latvijas Iekšlietu ministrijas un prokuratūras.

● Vecākās māsas Helēnas dēls Salimons Stikāns, dzimis 1912. gadā, miris 1983. gadā, lauksaimnieks, kalējs, 1944. gadā tika iesaukts sarkanajā armijā, kaujās ievainots. Pēc demobilizācijas no tās 1945. gadā arestēts un notiesāts uz 25 gadiem spaidu darbos, bet pēc Staļina nāves atbrīvots. Bez vēsts kara sākumā 1941. gada jūnijā vēl pirms vāciešu ienākšanas Rīgā pazuda viņa jaunākais brālis Antons.

● Jaunākās māsas Marijas vīrs Broņislavs Upenieks, dzimis 1903. gadā Preiļu pagasta Ivanānos, miris 1947. gadā konclāģerī Nižņijtagilā. Lauksaimnieks. Arestēts 1945. gada 19. janvārī, bijis Daugavpils cietumā, notiesāts uz 8 gadiem spaidu darbos. Šķiršanās sāpēs no mīļotās sievas un mazgadīgajiem bērniem — Anastasijas un Alberta — tēva sirds neizturēja un pārstāja pukstēt.

● Manas mātes vienīgais brālis Aleksandrs Stupāns, dzimis 1907. gadā Preiļu pagasta Cišos, prasmīgs lauksaimnieks, kam bija samērā liela saimniecība — 33 hektāri zemes. Viņu arestēja Preiļu milicija 1945. gadā aprīļa sākumā. Miliči viņu aizveda uz «Samšuru» pirti, kur spīdzināja, piekaujot līdz apziņas zaudēšanai un psihiskam sabrukumam. Fiziski un garīgi salauztu šo vīru atbrīvoja. Sievai Valentīnai, kura tajā laikā gaidīja otru bērnu, notika priekšlaicīgas dzemdības. Mazais Ēvaldiņš pēc dažām dienām reizē ar savu tēti nomira. Šajā traģēdijā īpatnējākais ir tas, ka mazajam dēliņam uz miesas parādījās zilumi tieši tajās vietās, kur tie bija arī viņa tēvam pēc zvēriskās spīdzināšanas.

● Vecākā brāļa Pētera sieva Jūlija kopā ar vīru tika izsūtīta 1941. gada 14. jūnijā, pārvesta uz Krasnojarskas novadu pie Jeņisejas, strādāja arī zvejnieku brigādē, taču izdzīvoja, Preiļos atgriezās 1956. gadā un mira 1968. gadā. Kad atgriezās, lūdza iespēju iegūt kādu istabiņu savā bijušajā mājā. Atbildē saklausīja draudus par tūlītēju atpakaļizsūtīšanu uz Sibīriju.

● Viņas brāļa Antona Prikuļa ģimenē bija 2 dēli un 2 meitas. Jaunāko dēlu Juri Prikuli arestēja jau 1941. gada pavasarī. Viņš bija dzelzceļa darbinieks, stacijas priekšnieks Lubānā, beidzis Aglonas ģimnāziju un Daugavpils dzelzceļa vidusskolu. Par tālāko likteni ziņu nav. Vecākais dēls Joahims Prikulis, lauksaimnieks un tāpat kā Ignats — teātra entuziasts, tika arestēts 1945. gada 19. janvārī. Bija Daugavpils cietumā, notiesāts uz 8 gadiem Nižņijtagilas konclāģerī, kur arī mira. Vecākās meitas Leonīnas vīrs Aleksandrs Utināns, tāpat kā vecākās māsas Helēnas dēls Salimons Stikāns, kara laikā tika mobilizēts sarkanajā armijā, bet pēc demobilizācijas tika arestēts un notiesāts spaidu darbos konclāģerī. Arī jaunākās meitas Teklas vīrs Jāzeps Rinčs tika arestēts un padomju varas notiesāts kara gados.

● No izrēķināšanās izglābās tikai manas mātes māsas Felicitas ģimene, kuras vīrs Antons Stupāns — Preiļu pagasta sekretāra palīgs un vēlāk sekretārs, ar sievu un 3 bērniem devās bēgļu gaitās uz Vāciju, bet vēlāk izceļoja uz ASV.

* * *

1908. gada vēlā rudens dienā ar sirdstrieku nomira mans vectēvs — Izidors Utināns, atstādams atraitni un piecus mazus bērnus. Trim vecākajiem pirms gadiem pieciem bija nomirusi arī māte, bet tagad pietrūka arī tēva. Vecākajam dēlam Pēterim bija tikai 11 gadi. Zemnieka sēta nevarēja palikt bez saimnieka, tāpēc pamāte — trīsdesmitgadīga atraitne, ieprecēja iegātni Odumu, mana vectēva trešā ceļa brālēnu. Jādomā, ka izšķirošais šajā lietā bija zeme — vesels dālders vai sestā daļa no Utinānu sādžas. Manā dzimtajā Utinānu sādžā visi vēlākie 8 saimnieki bija radinieki — otrajā, trešajā vai ceturtajā paaudzē brālēni.

Taču pilnīgajiem bāreņiem sava mirušā tēva mājās ilga palikšana nav. Vecākā māsa Helēna drīz apprecas ar Stikānu, kurš dzīvo Pēterpilī un strādā par kalēju Putilova rūpnīcā. Viņa nomira trīsdesmit gadu vecumā, atstājot 3 dēlus bāreņus. Vecākais Salimons, kad atgriezās no sarkanās armijas, tika notiesāts uz 25 gadiem un izsūtīts uz Gulaga nometnēm. Taču Dievs viņam ļāva atgriezties Dzimtenē (1956. g.). Vēl jāpateicas vecmāmiņas Annas Visockas radiniekiem, īpaši brālim Pēterim, kurš veltīja uzmanību bāreņu audzināšanai un izglītošanai. Vēl vectēvam dzīvam esot, Preiļu pagastskolā mācās Pēteris, kurš pēc tēva nāves to pabeidza. Tur mācījās arī viņa jaunākais brālis — mans tēvs Antons. Pēc pagastskolas beigšanas vecmāmiņas radinieks — baznīckungs Tumans Pēteri iekārtoja par mācekli pie grāmatu izdevēja un tirgotāja Mendriķa.

Manu tēvu Antonu trīspadsmit gadu vecumā pamātes radinieks — Pēterpils ormanis Vilcāns paņēma sev līdzi par zirgu puisi un izsūtāmo puiku. Kad to uzzināja māsas vīrs Stikāns, viņš atzina, ka šajā ormaņu būšanā nekādu amatu svainis neiegūs, tāpēc manu tēvu paņēma savā ģimenē un vēlāk iekārtoja pie sevis par kalēja mācekli Putilova rūpnīcā. Tur strādājot, tēvs pārdzīvoja Februāra un Oktobra revolūcijas. Pēc pirmās pat kādu laiku darbojās strādnieku gvardē, bet 1918. gada pavasarī kopā ar māsas ģimeni atgriezās dzimtajā pusē.

Ko darīt tālāk? Pēc Pētera un Antona lūguma sādžas sapulce — tēva 2., 3. un 4. ceļa brālēni — atzīst, ka tiesības uz tēva zemi un mājām pieder bērniem, nevis tēva brālēnam iegātnim, kuram pašam kopā ar savu brāli ir tikpat liela saimniecība. Notiek atdalīšanās. Kopā ar brāļiem aiziet arī vienpadsmitgadīgais Ignats, kurš nepaliek pie mātes un patēva. Tur gan paliek pusmāsa Marija, taču dažus gadus vēlāk arī viņa pāriet dzīvot pie brāļiem.

Bez maizes, taču brāļi ir patstāvīgi saimnieki tēva zemītē. Par laimi, sākas rudzu pļauja. Pirmajiem kūļiem var nogriezt vārpas, tās izžāvēt krāsnī, izkult, rokas dzirnavās samalt, izcept pašiem savu rudzu maizīti. Vēl tikai ir vajadzīga maizes cepēja, tāpēc divdesmitgadīgais Pēteris apprecas ar kaimiņu — Prikuļu sādžas jaunavu Jūliju, ar kuru kopā laimīgi nodzīvoja 23 gadus līdz liktenīgajam 1941. gada 14. jūnijam, kad tika represēti.

1918. gada decembrī Latgali atstāj vācu karaspēks. Nodibinās Stučkas padomju vara. Pēteris tiek mobilizēts latviešu divīzijā, 1919. gada jūnijā kopā ar to atstāj Latviju. Varētu jau dezertēt, bet tad cietīs visa ģimene. Viņš atgriežas dzimtenē tikai pēc Perekopa kaujām 1921. gadā. 1919. gada rudenī mobilizācijai tiek pakļauts arī mans tēvs Antons, taču viņš uz iesaukšanu nemaz nedodas. Viņš slēpjas un pēc iespējas palīdz saimniecības darbos vedeklai un mazajam brālītim.

Atceros tēva stāstīto gadījumu. Agri no rīta istabā, kur atrodas tēvs, ienāk divi sarkanie miliči, lai arestētu sādžā dzīvojošo dezertieri. Viņi prasa: «Kurā mājā dzīvo Antons Utināns?» Tēvs pieceļas un, sakot, ka tūdaļ dezertieri pasauks, iziet no istabas, pazūd tuvējos krūmos un dodas tālāk Prikuļu sādžas mežā. Paša apķērība un pārējo kaimiņu īslaicīga klusēšana toreiz glāba tēva brīvību un, iespējams, arī dzīvību. Pēc Latgales atbrīvošanas no sarkanajiem 1920. gada janvārī tēvs brīvprātīgi iestājās Latvijas armijā. Viņš piedalījās vēl pēdējās brīvības cīņās Ludzas apriņķī un tika apbalvots ar Latvijas atbrīvošanas cīņu piemiņas medaļu.

1922. gadā, kad tēvs demobilizējās no Latvijas armijas, visi brāļi atkal bija mājās — dzimtajā Utinānu sādžā. Sākās saimniecības atjaunošanas darbi. Atšķirībā no 1918. gada, tagad visi vairs nepalika savā sētā. Pēteris pirms kara bija apguvis iemaņas tirdzniecībā, tāpēc viņš Preiļos nodibina pārtikas preču un rakstāmpiederumu veikalu, uz kura bāzes vēlāk veidojas patērētāju biedrība «Spēks» un vēlāk «Turības» Preiļu nodaļa. Viņš aktīvi iesaistās pagasta sabiedriski saimnieciskajā dzīvē. Vispirms tiek nodibināta Gaiļmuižas — Priekuļu zemes nosusināšanas biedrība «Draugs», kuras izveidotā novadgrāvju meliorācijas sistēma visumā darbojas arī šodien. Protams, ar traucējumiem, jo kolhozu laikos te tika veikta valsts plānotā meliorācija.

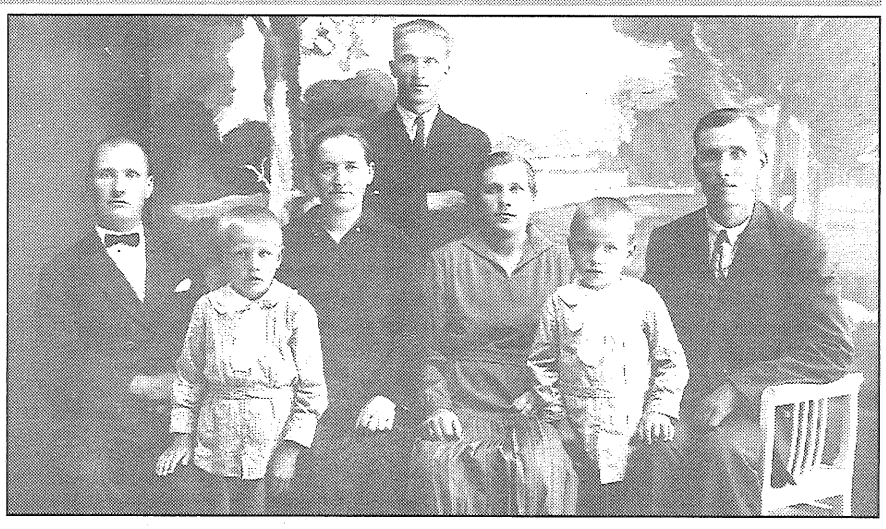

No kreisās: vecākais brālis Pēteris Utināns, vidējā brāļa Antona dēls Aleksandrs Utināns, Pētera sieva Jūlija Utināne (dzimusi Prikule), Antona sieva Franciška Utināne (dzimusi Stupāne) – Aleksandra un mana mamma, Francis Utināns – tas esmu es – nerepresētais, Antons Utināns – mans tēvs, aizmugurē jaunākais brālis Ignats Utināns. Fotogrāfija no 1933. gada vasaras, bet rudenī mēs ar brāli sākām mācīties Gailīšu pamatskolā.

Pēteris Utināns 1925. gadā tiek ievēlēts par Preiļu pagasta valdes locekli. Kopš 1934. gada viņš ir Preiļu pagasta vecākais un pilsētas valdes loceklis. Tā kā viņš pārstāvēja Latgales demokrātiskos zemniekus, tad ar šo savu darbību iemantoja Preiļu katoļu draudzes mācītāja, citādi aktīva Latgales kultūras darbinieka Pētera Apšiņika ienaidu, kas netieši tika pārnests uz visu ģimeni. To es pats izbaudīju 8 gadu vecumā, gatavojoties pirmajai grēksūdzei un Komūnijas sakramenta pieņemšanai.

Par krusttēva Pētera godīgumu un lielo taisnīguma izjūtu varētu liecināt šāds gadījums. 1926. gadā notika Utinānu sādžas sadalīšana viensētās. Kad varēja uz atvieglotiem noteikumiem sarūpēt kokmateriālus dzīvojamās mājas būvei, Pēteris kategoriski atteicās šo lietu aizstāvēt pagasta padomē. Sacīja, ka mums dzīvojamā māja ir. Vajag dot tiem, kuriem nav kur dzīvot. Paši, izejot viensētās, par pagaidu dzīvojamo māju pārcēla vectēva Izidora būvētās mājas jauno galu. Šis «pagaidām» vilkās vesela pusgadsimta garumā. Nāca citi laiki, piespiedu kooperācija, bet Utinānu sādža jau nebija kolhoza centrs, kur drīkstēja būvēties. Vienīgi mans brālis Aleksandrs, izveidojoties pastāvīgai ģimenei, uzcēla dzīvojamo māju uz Baltākroga zemes.

Rosīga ir Pētera tā laika sabiedriskā darbība. Viņa vadītais veikals zināmā mērā bija arī sabiedriskās dzīves centrs. Latvijas Mākslas akadēmijas profesors, grafiķis Pēteris Upītis dzīves pēdējos gados atcerējās, ka vēstules māsai Almai Upītei (Anspoks), — Stikānu pamatskolas pārzinei — viņš sūtījis ar norādi P.Utināna veikalā Tirgus laukumā Nr. 1. Bet domstarpības ar baznīckungu Apšiņiku, acīmredzot, bija reliģiskās literatūras izplatīšanas dēļ. Veikals pārdeva tik «Katoļu dzeives» un paša Apšiņika izdoto grāmatu, cik eksemplāru varēja pārdot, nevis 300, kā to prasīja baznīckungs. Un vēl. Veikalā tirgojās arī ar grāmatiņu «Ar Kristu pret Kristu», kurā bija attēlotas katoļu baznīckungu dzīves negatīvās puses, saglabājot pilnīgu uzticību pašai katoļu reliģijai.

Pēteris Utināns aktīvi iesaistījās lauksaimniecības biedrības «Vārpa» darbā. Ilgāku laiku viņš bija biedrības priekšsēdētājs. Vēlāk bija arī spirta kopdedzinātavas valdes priekšsēdētājs. Iesaistījās aizsargu organizācijā, bija grupas komandieris. Kopā ar jaunāko brāli Ignatu ir tās Preiļu aizsargu grupas sastāvā, kas piedalās 1934. gada 15. maija notikumos Rīgā.

Iespējams, pateicoties agrākai draudzībai ar Latgales sabiedrisko un skolu darbinieku Broņislavu Spūli, krusttēvs Pēteris, pagasta vecākā amatā būdams, īpašu uzmanību pievērsa skolu celtniecībai. Viņa laikā tika uzceltas 6.-klasīgās pamatskolas ēka Prikuļos un Pieniņos (pēdējā palika nepabeigts iekšējais iekārtojums) un skolotāju dzīvojamā māja Gailīšos. Par aktīvu pašvaldības un sabiedrisko darbu Pēteri Utinānu apbalvoja ar Triju Zvaigžņu ordeni.

Brālis Antons pievērsās saimniecības vadīšanai. Viņš veidoja pareizu sešlauku augu seku, izdarīja dažādus izmēģinājumus. Saimniecība tolaik bija agrotehniskās kultūras atbalsta saimniecība. Par kultivētām ganībām 1936. gadā saimniecība tika apbalvota ar 2. pakāpes godalgu. Kopā ar Pētera sievasbrāli Antonu Prikuli 20. gadu vidū viņi iegādājās motora kuļmašīnu un tuvākajā apkārtnē sākās pustīrkūlēju ēra. Labība tika apkulta Preiļu, Jasmuižas, Silajāņu apkaimē.

Saimniecībā bija 6 hektāri pārpurvotas zemes. Izstrādāja kultūrtehnisko plānu zemes nosusināšanā, rokot atklātos novadgrāvjus ar noteci uz Nakšaures upīti, kuru lejastecē sauc par Preiļupīti. Galvenie grāvrači bija brāļi Antons un Ignats. Arī mēs ar brāli Aleksandru, kad bijām kādus desmit gadus veci mazpulcēni, piedalījāmies ja ne pašu grāvju rakšanā, tad ciņu norakšanā gan.

Jaunākais brālis Ignats beidza Preiļu divgadīgo lauksaimniecības skolu. Strādāja par krejotavas vadītāju, vēlāk kursos Rēzeknē apguva arī šifera jumtu klāšanas specialitāti. Šo darbu viņš veica no savas saimniecības brīvajā laikā. Pēdējais lielākais darbs, ko veica Ignats, bija Kalupes evanģeliski luteriskās draudzes uzceltās baznīcas jumta uzklāšana. Ulmaņa valdība atbalstīja celtniecību pēc tipveida projektiem (īpaši kūtis). Šādā būvniecībā varēja saņemt valdības atbalstu, dažreiz sedza visus kūts celtniecības izdevumus.

Vislielākā Ignata aizraušanās bija teātris. Vietējā Gailīšu skolā ik gadus iestudēja vismaz divas izrādes. Ignats allaž spēlēja galvenā mīlētāja lomas. Mājās viņam bija vairāku desmitu lugu krājumi. Kā pēdējo uzstāšanos atceros latgaliski iestudēto Antona Rupaiņa lugu «Dzymtō zeme», kuras uzvedums bija 1940. gada maijā. Kā pēdējā tāpēc, ka viņu pirmo no brāļiem arestēja NKVD jau 1940. gada 27. decembrī. Teātri spēlēja arī māsa Marija, kur to noskatīja un iemīlēja Ivanānu sādžas jaunietis Broņislavs Upenieks.

Ignatam patika mūzika, dziesmas un, jādomā, arī sievietes, kaut gan līdz 33 gadu vecumam, kad viņu arestēja, viņš nebija precējies. Atceros viņa mīļās rūpes par mums — brāļa dēliem. Ignats mums iztaisīja slēpes, lai varētu šļūkt pa sniegu. Un tad braukšana uz skolu bija viens prieks — trīs nolaišanās no kalna un trīs uzkāpieni tajos. Ar šīm slēpēm es braucu arī vidusskolas laikā un arī pirmajos piecos skolotāja darba gados, kad strādāju Gailīšu skolā padomju varas laikā. Bērnībā viņam bija arī kokle, kura, gan ar norautām stīgām, vēl ilgi glabājās istabas bēniņos. Vēlāk nopirka ermonikas.

Ignatu interesēja tehnika. Kozuļkažu sādžā bija detektoruztvērējs ar austiņām. To viņš klausījās bieži. Bet 1936. gadā Ignats nopirka (uz nomaksu) VEF radioaparātu. Lai to izmaksātu, onkulis devās peļņā uz Rīgu un strādāja Pārdaugavas cementa fabrikā. Radio mūsu mājās ienesa pasaules elpu. To nāca klausīties arī kaimiņi. Patika raidlugas.

Radio klausīšanās par 1938. gada un 1939. gada rudens notikumiem Eiropā mani noveda ja ne pie to izpratnes, tad vismaz pie zināšanām. Kā jaunākais un ražošanā mazāk spējīgais ģimenes loceklis lauku darbu laikā es tiku sūtīts mājās, lai noklausītos ziņu pārraides un vakarā tās atstāstītu tēvam un tēva brālim. Tā vairāk vai mazāk atmiņā iespiedās tādi notikumi kā Minhenes vienošanās, Čehoslovakijas sadalīšana, sarunas par iespējamām miera garantijām Latvijai un sekojošais Molotova-Ribentropa pakts un tiešie draudi Latvijai.

Pēdējais profesora Teodora Celma lasīto radiolekciju cikls par apziņas teoriju (1940. gada maijā un jūnijā) mani, sešklasīgās skolas absolventu, iepazīstināja ar cilvēka domas neizmērojamo dziļumu, radīja neapzinātas ilgas par mūžības jautājumu izpratni un vēlāk noveda uz profesionāla filozofa darbības ceļa. Sākoties atmodai astoņdesmito gadu beigās, saglabātos lekciju atreferējumus radio programmas žurnālā «Latvijas vilnis» es izmantoju lekcijās studentiem Rīgas Tehniskajā universitātē.

upuru piemiņas diena

Pavisam savādāka paaudze

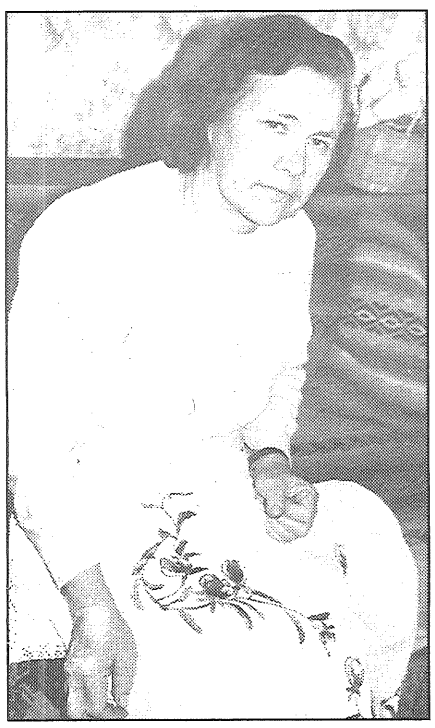

Rokdarbs nupat pabeigts.

◆ 1991. gada 25. martā nodibināts Preiļu politiski represēto klubs. Pirmo reizi tiekoties kluba dibināšanas sanāksmē, bijušie Gulaga, Vjatlaga, Kolimas, citu lāgeru un izsūtījuma šausmas izgājušie, nolēma, ka represēto klubs būs tā vieta, kur satikties vienāda likteņa biedriem, apmainīties un iegūt informāciju likumdošanā attiecībā uz represētajiem, palīdzēt vienam otram. Morāliski, jo klubs izveidots kā sabiedriska bezpeļņas organizācija. Un arī kā vieta, kur latviešiem sāpīgākajās dienās — 25. martā un 14. jūnijā — sanākt kopā un pie galdiņiem pakavēties atmiņās. Arī nosacīti, jo klubam savu lielāku telpu nav, izņemot mazo istabiņu rajona pašvaldības ēkā, kur noteiktās dienās atrodama kluba priekšsēdētāja Terēza Lakauska, bet lielākām sanāksmēm tiek lūgtas telpas no dažādām iestādēm, pēdējā laikā — no grāmatu nama «Latgale».

Kā šajos piecos gados — pietiekoši ilgā periodā, kad dažādas organizācijas paspēj nodibināties, izjukt un izgaist no ļaužu atmiņas, klubam ir izdevies noturēties, pastāvēt un darboties? Neapšaubāmi, tieši ar tā priekšsēdētājas Terēzes Lakauskas lielo enerģiju, prasmi un izdarību, kas arī visā viņas dzīvē kopumā ir palīdzējusi noturēties krietnu tiesu augstākā vilnī nekā daudzām viņas viengadniecēm, šodien neapskaužamā situācijā nonākušām pensionārēm. Bet par to — vēlāk. Vispirms Terēzai Lakauskai lūdzu pastāstīt, ko politiski represēto klubs ir veicis, kā tas darbojas.

— Pats pirmais ierosinājums bija, ka ir vajadzīga plāksne vai kaut kāda cita piemiņas zīme, pie kā nolikt ziedus 25. martā un 14. jūnijā. Sākām vākt līdzekļus, aicinājām pilsētas un rajona vadību palīgā. Ar toreizējā Preiļu pilsētas mēra Jura Brica atbalstu tapa sagādāta un uzstādīta plāksne, kas vēstīja, ka laukumā pie baznīcas būs piemineklis. Pēc tam sameklējām mākslinieci, kas apņēmās izgatavot pieminekli, rajona vadība piešķīra līdzekļus. Pieminekļa tapšanas laikā kritās naudas vērtība, bet materiālu izmaksas cēlās, atkal nācās prasīt naudu, nāca klāt izmaksas par atvešanu un uzstādīšanu. Faktiski vēl šodien nevar pateikt, ka tēlniecei ir samaksāts par darbu, — tikai par materiālu.

Terēza Lakauska laiku pa laikam visu vārdā vienīgā juzdamās parādā māksliniecei viņai aizved pa kādai somai ar pašas zemītē tapušiem lauku labumiem. Bet skumjā sieviete laukumā pie baznīcas klāj un nevar vien apsegt segu visiem svešajā zemē apgūlušajiem latviešiem. Šāds piemineklis, kas veltīts represētajiem, ir vienīgais visā republikā.

Kopumā politiski represēto klubā oficiāli skaitās ap trīsdesmit biedriem. Bet uz klubu nāk ļoti daudz represēto. Un visi prasa. Aizmirstot, ka šis klubs netiek finansēts no valsts puses, ne vietējā līmenī, tam nav nekādu līdzekļu, izņemot tās reizes, kad dažus desmitus latu pavisam konkrētam mērķim piešķir vietējā rajona padome. Klubam ir sava valde, revīzija, ir grāmatvedis Leons Cišs, kas sakārto visu papīru būšanu un ir galvenais palīgs. Kopumā rajonā politiski represēto skaits ir ap septiņi simti, Preiļos dzīvo apmēram puse no viņiem, un lielākā daļa savā laikā ir meklējuši padomu, palīdzību represēto klubā. Šie palīdzības meklējumi tiek noformulēti kopīgā iesniegumā un adresēti rajona vai pilsētas pašvaldībai, bet spaidīgo materiālo iespēju dēļ tā arī paliek. Ja no rajona padomes pienāk vismaz atbilde ar atteikumu, tad pilsētas dome dažreiz neuzskata par vajadzīgu pat atbildēt, kā tas bija ar iesniegumu par atvieglojumiem represētām personām īres maksājumos. Vēl vairāk, gadās, ka pilsētas tēvi represētām personām, kas griezušās domē ar kādu lūgumu, atbild, ka viņiem jāiet pēc palīdzības uz represēto klubu.

Terēza Lakauska savu darbu politiski represēto klubā veic sabiedriskā kārtā, un viņai ir patiešām apskaužama enerģija, spēks, optimisms, spēja uzklausīt citus un saprasties, humors. Pārāk daudz dzīvē piedzīvots, lai prastu novērtēt pašas galvenās vērtības — brīvību, dzimto zemi, pajumti virs galvas, ticību Dievam, darbu. Viņas — pusaugu meitenes acu priekšā ir līdz ārprātam sista māte, piekauts tēvs, šauts. Viņas moku ceļš sākās reizē ar ģimeni, kad kuplajā brāļu un māsu pulciņā, kas kopā ar vecākiem mierīgi kopa savu zemi un audzēja maizi, ielauzās svešu varu idejas, sveši spēki. Brāļi tika ierauti kara virpulī. Savas jaunās dzīvības viņi nevēlējās zaudēt ne krievu, ne vāciešu armijās. Bēgšana, slēpšanās dzimtās puses mežos, kam sekoja nežēlīga izrēķināšanās ar tuviniekiem.

25. marts. 1949. gads. Smagais auto pie mājas un padomju varas pārstāvji ar pavēli — ģimeni izsūtīt. Pavēle — sapakoties. Ko izmisumā paķert, ko iesaiņot? Ko viens no pavadītājiem — kāds kareivis ielika, tas arī viņiem bija līdzi. Ap pusvienpadsmitiem viņi jau bija Preiļu tirgus laukumā, vietā, kur vēlāk uzcēla proletariāta vadoņa pieminekli. Te bija simtiem šādu ģimeņu. Māras dienas Dievkalpojumā baznīcā sāka zvanīt zvani, un laukums iedunējās cilvēku vaimanās. Terēzai Lakauskai vēl šodien ausīs skan šī dunoņa. Pēc tam viņus veda uz Aglonas staciju, saulei rietot viņi brauca pāri Latvijas robežai. Šajā brīdī visos vagonos pilnā spēkā ieskanējās dziesmas — Latvijas himna, dziesma par Aglonas Dievmāti un citas lūgšanu dziesmas. «Jūs dīvaina tauta,» teica svešā mēlē runājošie pavadītāji karavīri, «jūs neziniet, kāds liktenis jūs gaida, bet jūs dziedat.»

8. aprīlī viņi ieradās galapunktā — Isiļkuļā netālu no Omskas. Tā bija Pūpolu svētdiena. Terēzas māte un tēvs labi runāja krieviski, pastāstīja par tuvajām Lieldienām.

— Nevienās Lieldienās tagad es to dienu nevaru atcerēties bez asarām, — saka Terēza Lakauska, — Sveša vietējā sieviete atnesa biezpienu, otra krējumu. Viens kaimiņš — divas olas, otrs — trīs. Lieldienu rītā raudot sēdējām svešā zemē pie galda, ar svešu ļaužu dotām olām.

— Tomēr esmu pateicīga vietējiem cilvēkiem, — tagad atceras Terēza Lakauska, — Tas bija slānis, kas paši trīsdesmitajos gados bija izsūtīti kā turīgie, pārtikušie saimnieki.

Pirmo gadu Terēza ganīja aitas. Nebija dienas, kad nedziedātu Dieva dziesmas, vienmēr skatoties uz rietumu pusi, domājot, varbūt Latvijā viņas balsi dzird.

Latvieši arī svešumā strādāja, kā visu mūžu pieraduši — neatlaidīgi, pēc iespējas labāk. Kolhoza priekšsēdētājs un brigadieris teica: mēs desmit mājas apskrienam, un tikai viens iziet darbā. Pieklauvējam pie vienas latviešu mājas, un pieci iziet darbā. Arī attieksme pret latviešiem līdz ar to veidojās citādāka. Terēza atceras, kā brigadieris viņu mājā ienācis prasījis, kāpēc māte raud. Nav bijis ne kripatiņas ēdiena, ne saujas miltu, ne graudu. Ilgi viņš staigājis prom atpakaļ pa istabu, beidzot nometis uz galda atslēgas. Sapratīsiet, kas jādara, noteicis. Viņi sapratuši. Tēvs, kas strādājis ar zirgiem un ļoti labi tos kopis, atslēdzis telpu, kurā glabājušās auzas zirgiem. Pārnesis spaini auzu. Kaltējuši tās, saberzuši, vārījuši putras.

Pamazām latvieši svešatnē iedzīvojās. Desmit gadus nebijām maizi redzējuši, atbrauca latvieši un atveda maizi, teikuši vietējie. Jauniešiem bija savas mūžīgās jauniešu vēlmes — iemīlēšanās, apprecēšanās. Arī Terēzas brālis nolūkojis sievu. Kāzas bija kā Latvijā — līgavas un līgavaiņa galos, ar skaistu braucienu, dziesmām, bagātu galdu. Vietējie to skatījušies kā teātra izrādi, aplipuši ap logiem. Kolhoza priekšnieks grozījis galvu — tādās kāzas rīko tikai muižnieki.

Terēzas tuvinieki, arī tie, kas ieprecējās šajā ģimenē, bija muzikāli, spēlēja dažādus instrumentus — cītaru, mandolīnu un citus. Viņi izveidoja ansambli, spēlēja sarīkojumos. Bet bija arī neražas gadi, bads, bija slimības, nāve, posts.

Savā ziņā Terēzas Lakauskas tuviniekiem paveicās. Viņi visi palika dzīvi. Daudziem nācās pārdzīvot traģēdijas.

Viņa atceras Kovaļevskus no Maltas. Vienu meiteni no šīs ģimenes nošāva. Rīta agrumā, ejot uz darbu. Pārskatījos, domāju, ka alnis, vēlāk taisnojās šāvējs. Viņas māsu sabrauca traktors. Meitene bija nogurusi, apsēdusies milzīga kartupeļu lauka vagas galā un iemigusi.

1956. gada augustā Terēza un viņas vecāki, brāļi pārbrauca mājās. Kuru nebija. Tās bija nojauktas, zeme norausta. Viņi sēdēja un satriekti nezināja, kurp iet. Un atkal latviešu darbīgās rokas ara, sēja, pļāva, cēla, audzēja, kopa lopus. Terēza bija palikusi bez skološanās iespējām, nevarēja izvēlēties labākus darbus atbilstoši savām spējām, bet bija jāpriecājas par to vien, ja vispār dabūja darbu. Bet jau pēc kāda laika viņai pa priekšu gāja rokdarbnieces — audējas, adītājas, izšuvējas slava, vēl pēc kādiem gadiem viņa jau bija godu saimniece.

Preiļos kopā ar vīru tika uzcelts un ierīkots ģimenes namiņš, kurā uzauga dēls un meita. Ar rokdarbiem, ar galdu klāšanu viņa piepelnījās. Izauda, izšuva pūru meitai un dēlam. Jā, arī dēlam. Bērnu kāzas šajās mājās vispār bija lieta, par kuru ilgi un daudz runāja tuvi un sveši. Meitai kāzu galdi tika klāti kādā kafejnīcā Ogrē. Uz šo dienu mātei aiz muguras bija daudz negulētu nakšu, bet viņa ieradās uz kāzām ar pašu visvislabāko, ko vien prata un spēja sagatavot. Sirmas Rīgas kundzītes bijīgi staigājušas ap galdu, brīnījušās, kā šādus smalkumus iespējams sagatavot, lūgušas atļauju paņemt pa kādam riekstu čemuram, vai citam līdzīgam ceptam brīnumam, lai aizvestu mājās un parādītu citiem.

Pie pēckāzu galda, kas bijis noklāts īpaši kafejnīcas darbiniekiem, tā bijusi vesela tēma — par latgalietes klāto kāzu galdu. Ar jauniem linu galdautiem visiem galdiem. Bet pats lielākais notikums šajās kāzās ir bijusi jaunā pāra pārģērbšanās pēc plīvura noņemšanas. Meita un znots pie visiem iznāca linu auduma tērpos. Šos tērpus pirms kāzām noauda un uzšuva pati māte. Jau tautām izdodot meitu, māte zināja, ka priekšā ir otras kāzas — dēlam. Šīm kāzām māte gatavojās ne mazāk rūpīgi. Viņa noauda linu audumu, no kā tika pašūtas kleitas visām kāzu panāksniecēm.

Tajā pat gadā viņa palīdzēja sarīkot kāzas brāļa dēlam un nosvinēja arī savas un vīra sudrabkāzas. Nu gan šajā ziņā dzīve ir sagājusi šķērsām un viņu laulība ir oficiāli šķirta, jo nav vairāk spējusi paciest nemitīgu alkohola lietošanu ar visām no tā izrietošajām sekām.

Runājot par kāzu galdiem, Terēza Lakauska ir izslavēta saimniece, kas kāziniekus ēdinājusi simtām reižu. Tuvās un tālās vietās. Arī Ādažos, kara bāzē, kur pulkveža meitu precējis auto sacīkšu braucējs no Ukrainas. Arī uz vietas, Preiļos, klāti dažādi godu galdi, vienmēr izdomāts kas jauns. Pirmā sāka pasniegt šašlikus ar dzīvu uguni virsū, mīklas žagariņus, ko lielākoties saimnieces liek galdā aukstā veidā, viņa pasniedz karstus. Ikreiz, kad Preiļos kultūras darbinieki rīko kādus tautisku svētkus, Terēza Lakauska ir kaut ko pagatavojusi, izcepusi un ierodas ar savu cienastu. Viņa nekad nepaliek malā, viņa ir visur, kur kaut kas notiek.

Vienos no iepriekšējiem Ziemassvētkiem, kad pilsētā bija sarīkotas ķekatu izdarības, pēc scenārija neparedzēti ķekatnieki ieradās rajona padomē un vienam otram sabojāja omu ar apdziedāšanu par braukšanu ar «Volvo». Pirmajā stāvā brīnumainā kārtā pa to laiku visu kabinetu durvis bija kļuvušas aizslēgtas. Šogad viņa ar galvas sāpēm un slimībām gulēja gultā, bet kaut kas knudināja rokas, kājas un sirdi. Stundu pirms masku gājiena viņa vēra vaļā skapi, cēla laukā drēbes, un drīz pārējām maskām pilsētā bija pievienojies noskrandušais «valsts budžets».

Ja svētku rīkotāji snauduļo, nodarbošanos sev var atrast pats. Pirms divām nedēļām Terēza Lakauska ar draugu ģimenēm paši sarīkoja atvadības no ziemas Plivdu pilskalnā. Ar lielu ugunskuru, braukšanu no kalna un dziesmām. Varbūt kāds domā, ka viņai pensionāres gados laika atliku likām šādām izdarībām? Tā nemaz nav. Viņa joprojām pelna pati sev pārticīgu iztikšanu. Ik otro nedēļu Terēza Lakauska dodas uz Rīgu, kur kādai kafejnīcai gatavo latgaļu ēdienus. Visi viņas gardumi, viņas lietā liktais kulināres talants, nevainojamais darbs tiek novērtēts, — šie ēdieni vienmēr tiek izpirkti. Tajā pat laikā jaunas sievietes ar kulināru diplomiem gaužas par bezdarbu, un nevarētu teikt, ka šepat Preiļos būtu kafejnīcu bagātība ar apetītlīgām ēdienkartēm. Pie visa Terēzai Lakauskai ir arī atgūta zeme, kopjami lopi, izmēģināta cūku audzēšana, kas atzīta par nerentablu, daudz zemeņu stādījumu. Saimniekošanā palīdz arī dēls. Sakārtots, sakopts savs mežs.

Tajā marta dienā, kad ar fotogrāfu ciemojāmies Lakausku mājā, namamāte Terēza cienāja ar saldētām zemenēm no pažas dārza, ar pašdarinātu melleņu un ābolu sulas liķieri un citām garšīgām lietām. Uz galda dzīvojamā istabā nolikts nepabeigts rokdarbs — tika izšūts priekšauts kādai draudzenei, kam tuvojās dzimšanas diena. Viņa parādīja arī nupat pabeigto rokdarbu — izšūtu galdautu, kas paredzēts meitai gadu mijā. Mājās redzami arī vīriešu roku darinājumi — dažādas koka lietas, kas ir dēla vaļasprieks. Bet apstrādātie māzeri savukārt pašas saimnieces veikums. Arī Preiļu poliklīnikas ginekoloģijas nodaļas telpās esošais, bet diemžēl tagad appostītais dekoratīvais koka veidojums — viņas apstrādāts. Bankai savā laikā bija dāvināts deviņgalvains velns, kas bankas remonta laikā iznests pagalmā un no turienes — nozagts.

Kāzu godos saņemtās medaļas un karotes arī ir sava veida liecinieces par šiem laikiem, par ģimenēm, tikumiem, jaunajiem pāriem, meistariem.

Šo veidojumu pie bērza Terēza Lakauska ilgi nolūkoja. Tad pārveda mājās, pusgadu tīrīja, lakoja, spodrināja. Nu tas kalpo kā savdabīgs puķu paliktnis.

Māja izrotāta ar pašas rokdarbiem, bet kādā no istabām visā sienas augstumā ir liela Dievmātes glezna. Tas — meitas gleznojums.

Todien atvadoties no Terēzas Lakauskas, klusībā piekritu viņas teiktajiem vārdiem, — jā, šie, izsūtījumus un izvešanas pārdzīvojušie cilvēki, ir pavisam savādāki. Tā ir cita paaudze. Un varbūt jaunajai paaudzei nav jāmeklē grāmatās un šurp jāved sveši lektori, kas stāsta par latvisko dzīves ziņu. Tā tiek kopta tepat, uz vietas, vienkāršās latviešu mājās.

L.Rancāne
J.Silicka foto

Koka svētki Vārkavas vidusskolā

Katru gadu mūsu skolā notika katram mācību priekšmetam veltīta viena nedēļa, kurai skolēni īpaši gatavojās. Šī mācību gada sākumā skolotājai A.Vilcānei radās pavisam neparasta ideja — nedalīt priekšmetus pa nedēļām, bet apvienot visus ar vienotu tematu. Šoreiz temats bija — koks.

Kādā pirmdienas rītā skolēni pamanīja, ka vestibilā stāvošajam vientuļajam kokam ir krāsainas lapas. Aplūkojot šīs lapas, skolēni izlasīja dažādus uzdevumus gandrīz visos mācību priekšmetos. Visi tie bija par koku. Katrs skolēns varēja izvēlēties, kādos priekšmetos un kādā veidā izpildīt uzdevumus. Koki no visdažādākā viedokļa tika aprakstīti, attēloti un visādi citādi šī tēma apspēlēta. Pēdējā kokam veltītajā nedēļā tika sarīkotas izstādes. Jaunāko klašu skolēni saistībā ar koku rīkoja dažādus konkursus. Notika izteiksmīgās runas konkurss par visdažādākajiem kokiem. Šajā konkursā no jaunākajām klasēm uzvarēja S.Valaine, L.Stankeviča, M.Lazdāne. Par kokiem pamatskolas skolēni minēja mīklas, sacentās tautasdziesmu skaitīšanā un uzdevumu risināšanā, bet M.Daņilevičs bija pat sakomponējis dziesmu.

Kā jaunāko, tā vecāko klašu skolēni koku attēlošanai visvairāk bija izvēlējušies zīmēšanu. Izstādē īpaši izcēlās L.Stankevičas, I.Babres, S.Onskules, M.Lukjanskas zīmējumi, bet 9. klases audzēkņa A.Romanova zīmētais koks tika pasniegts kā balva uzvarētājiem. Peļami nebija arī citu skolēnu darbi.

Kaut gan ne tik aktīvi kā jaunāko klašu skolēni, koku nedēļā piedalījās arī 5.-9. klašu un 10.-12. klašu audzēkņi. Latviešu literatūrā ir daudz dzejoļu, tautasdziesmu un aprakstu par kokiem. Vidusskolēni šajā priekšmetā apkopoja dzejoļus par savu horoskopa koku. Labi tas bija izdevies L.Lukjanskai. Pamatskolas skolēni centās atrast latviešu tautas ticējumus, apkopot tautasdziesmas par dažādiem kokiem.

Arī tādā priekšmetā kā vēsture koki nebija aizmirsti. Skolēni centās izpētīt Vārkavas parka vēsturi, zīmēja valstu ģerboņus, kuros attēloti koki. Daudzi ieinteresējās par savas dzimtas pagātni un izveidoja savas dzimtas koku. Vislabāk tas izdevās I.Dambītei un S.Maskalānei.

Visneizsmeļamākais priekšmets zinībās par koku, protams, ir bioloģija. Šajā priekšmetā skolēni rakstīja par meža nozīmi cilvēka dzīvē, par koka vietu ārstniecības augu sarakstā, par augļu koku dārzu ierīkošanu.

Atsevišķa izstāde bija sarīkota pie matemātikas skolotājas D.Mikitānes kabineta.

Daudzi skolēni centās savas zināšanas par koku parādīt, visos mācību priekšmetos veicot dotos uzdevumus. Labi tas izdevās K.Anspokai, A.Gerai un I.Babrei pamatskolas grupā un vidusskolēniem T.Pastaram, L.Kivleniecei.

Vislielākais pārsteigums skolēnus sagaidīja koku nedēļas noslēguma dienā, kad zvans visus skolotājus un skolēnus pulcēja aktu zālē. Tur nu koks stāvēja stalts, lepns, krāšņi izrotājies ar dāvanām, kas bija paredzētas labākajiem un čaklākajiem skolēniem. Šajā sarīkojumā skolēni deklamēja dzejoļus un tautasdziesmas par kokiem, skanēja dziesmas skolotājas D.Ertes pavadījumā. Labākajiem skolēniem koks teica lielu paldies un bija sagādājis pārsteiguma balvas.

Paldies visiem priekšmetu skolotājiem, kas izdomāja interesantus uzdevumus un iesaistīja skolēnus šajā neparastajā pasākumā.

L.Kivleniece,
Vārkavas vidusskolas 10. klases skolniece

Valodu nedēļa Aglonas vidusskolā

Aglonas vidusskolā no 11. līdz 19. martam notika Valodu (latviešu, krievu, vācu, angļu) nedēļa.

Šajā laikā skolā tika piedāvātas latviešu mākslas filmas, dokumentālās filmas, multfilmas. Uz datoriem skolēni varēja pārbaudīt savas zināšanas gan valodā, gan literatūrā. Skolēni varēja risināt krustvārdu mīklas, mīklu mīklas un rēbusus.

Skolēnus ieinteresēt centās visi skolotāji — valodnieki. Latviešu valodā un literatūrā zināšanas un atjautību pārbaudīt aicināja skolotāja M.Pušņakova septiņas vidusskolēnu komandas. Uzvarēja 11. klases pirmā komanda.

Skolotāja R.Grigule pārbaudīja 5.a un 6.a klases komandu spējas literatūrā. Uzvarēja 6.a klases komanda.

Abas skolotājas aicināja sacensties «Jautrās valodas stundā» četras 7.a un 8.a klases komandas. Uzvarēja 8.a klases meiteņu komanda.

Skolotāja A.Vaivode organizēja spēli «Uzmini nu» 5.b-9.b klašu skolēniem valsts valodā.

Skolotāja Ondzule uz «Jautro krievu valodas stundu» aicināja 6.-8. klašu skolēnus. Uzvarēja 6.a klases komanda. Skolotāja aicināja 9.-12. klašu drosmīgākos un zinošākos audzēkņus. Pieteicās 8 skolēni. Zinošākā izrādījās A.Bartkeviča no 11. klases. 5.b-9.b klašu skolēnus uz literāri muzikālu Jeseņina dzejas lasījumu aicināja skolotāja T.Kuzmina. Skolotājas S.Madelānes rosināti 5.ab un 8.ab klases skolēni rādīja īsus iestudējumus vācu valodā.

Nedēļas noslēgumā visus, kas prot runāt vācu vai angļu valodā, gaidīja motelītis «Dreams» («Sapnis»). Moteļa saimniece — skolotāja V.Jaseviča. Te apmeklētājus sagaidīja laipni viesmīļi, piedāvājot atpūsties: apskatīt izstādes, spēlēt galda spēles; varēja pasūtīt sulas un kafiju un, protams, kādu vienu vai vairākus ansambļus (bija seši ansambļi), moderno deju pāri vai jauku mūziku akordeonista izpildījumā. Sarunas un uzstāšanās notika tikai vācu vai angļu valodā.

Šo pasākumu apmeklēja arī ciemiņi no pagasta.

M.Pušņakova,
latviešu valodas metodiskās komisijas vadītāja

Krustzilbju mīkla

Sastādījis Pēteris Skutelis

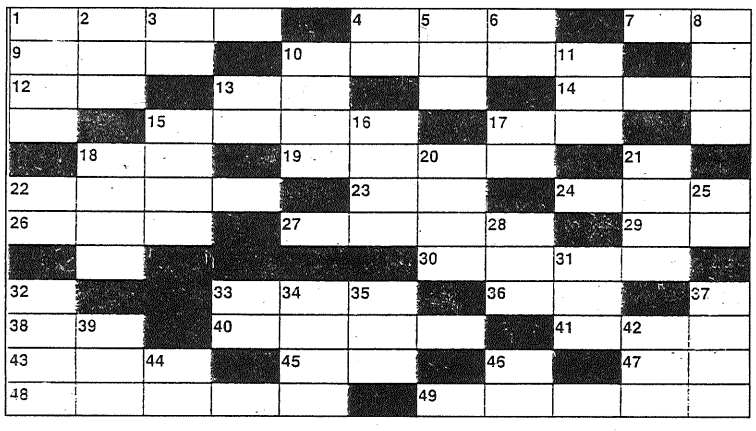

Horizontāli

1. Nakteņu dzimtas lakstaugs. 4. Gadalaiks. 7. Pērnā gada zāle. 9. Vieta, kur savienojas upes. 10. Domu pārraidīšana (zinātniski nav pierādīts). 12. Cilvēki, par kuriem runā (3. persona). 13. Dziļš bezsamaņas stāvoklis. 14. Desai līdzīgs gruzīnu nacionālais ēdiens. 15. Netīksme. 17. Naudas vienības Baltijā. 18. Sauszemes gabals, ko aptver ūdenstilpe. 19. Tauriņziežu dzimtas krāšņumkrūms. 22. Bezalkoholisks dzēriens. 23. Cīņas, sadursmes, konflikti. 24. Dakšas. 26. Parītdienas. 27. Valdzināti. 29. Apvienība, kam ir kopīgi uzdevumi. 30. Morāle. 33. Sakabināšana. 36. Franču gleznotājs, grafiķis (1814-75). 38. Pilsēta Vācijā. 40. Ēģiptes sultānu personīgā gvarde. 41. Apgabala centrs Ganā. 43. Plāksne ar žetoniem darbinieku ierašanās un aiziešanas reģistrēšanai. 45. Brieda, milza. 47. Ciemats Talsu rajonā. 48. Sena latviešu tautas paraža. 49. Tāda, kas izraisa neapmierinātību, sarūgtinājumu.

Vertikāli

1. Krievu baletdejotāja (1885-1978). 2. Lieli dunči. 3. Kāja. 4. Pilsēta Gruzijā. 5. Veidot pāri. 6. Transporta līdzeklis. 8. Nelieli galvas apsegi. 10. Tematu kopums. 11. Tauta Jakutijā. 13. Patvaļīgu elementu savienojums vienā veselā. 15. Nepārklāti ar laku. 16. Plēsīgi kaķu dzimtas zīdītāji. 17. Sievietes vārds septembrī. 18. Savstarpēja attieksme. 20. Vilcināti. 21. Sīkumainība. 22. Aprūpēja. 25. Guļasvieta. 28. Ieražas, paradumi. 31. Ieredzēta. 32. Peldēšanai iekārtota vieta. 33. Sala Egejas jūrā. 34. Valsts Centrālajā Āfrikā. 35. Storveidīgo kārtas zivs. 37. Aplaistāma. 39. Īzāka sieva ebreju mitoloģijā. 42. Valsts Āfrikas ziemeļaustrumos. 44. Franču matemātiķis (1906). 46. Lapu koks.

Iepriekšējās sestdienas numurā publicētās krustvārdu mīklas atminējums

1. Garšaugi. 2. Sandales. 3. Izgudrot. 4. Atspoles. 5. Smelties. 6. Apdomība. 7. Problēma. 8. Dieveris. 9. Oleandrs. 10. Tabletes. 11. Melderis. 12. Laisties. 13. Erroties. 14. Niecīgas. 15. Ekipāžas. 16. Treneris. 17. Trapeces. 18. Īpatnība. 19. Beisbols. 20. Ezerroze. 21. Embolija. 22. Nemākule. 23. Skleroze. 24. Bezdarbs. 25. Rojāties. 26. Liliputs. 27. Kailsals. 28. Rubrikas. 29. Apelsīns. 30. Titulēti. 31. Pelējums. 32. Ienākums. 33. Limuzīns.

Tikai mirkli apstājies un padomā, varbūt kāda niecīga rotaļlieta, grāmata vai apģērba gabals tuvojoties Lieldienām priecēs sirdi tiem, kam klājas grūtāk.

Preiļu Sieviešu klubs aicina piedalīties labdarības nedēļā no 25. līdz 30. martam privātpoliklīnikas telpās no plkst. 8.00 līdz 17.00.

Ar mainīgām sekmēm

10. martā Rīgā sporta kluba «Cerība» 1982. gadā dzimušo basketbolistu komanda ar 56:63 zaudēja Liepājas komandai. Tai pat reizē 1983. gadā dzimušie sportisti ar 84:43 uzvarēja Saldus rajona Kalnu vidusskolas komandu.

16. martā līvāniešu pretinieki bija Liepājas komandu basketbolisti. Ar 53:66 līvānieši zaudēja Liepājas komandai (1985.dz.g.), bet 1984. gadā dzimušie zēni uzvarēja ar 49:48.

1983. gadā dzimušajiem basketbolistiem bija spēles ar divām Liepājas komandām. Pirmajai komandai līvānieši zaudēja ar 50:63, bet otro komandu uzvarēja ar 81:24.

Arī 1980. gadā dzimušie jaunieši savus vienaudžus uzvarēja — 119:61.

Atjaunota Baltijas kausa izcīņa basketbolā, kur spēlē Lietuvas, Igaunijas un Latvijas jauniešu komandas. Sacensības notiek šajās brīvdienās.

1978. gadā dzimušo jauniešu pirmajā Latvijas izlases komandā ir iekļauts līvānietis Raimonds Vaikulis. Tiesa, viņš ir divus gadus jaunāks. Latvijas skolēnu izlasē iekļauta arī 1983. gadā dzimusī līvāniete Sanita Lazdāne.

Meitenēm Baltijas kausa sacensības notiek Viļņā, bet zēniem Rīgā.

A.Iļjina

PRIVATIZĀCIJA

Privatizācijas aģentūra paziņo, ka ar Ministru kabineta 1996.gada 18.janvāra rīkojumu nr.15 ir nodota privatizācijai un uzsākta

Valsts akciju sabiedrības

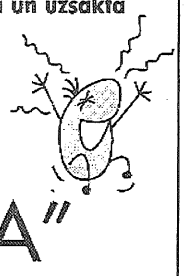

"LATVIJAS KRĀJBANKA"

privatizācija.

Objekta adrese: Palasta iela 1, Rīga, LV - 1954.
Objektam ir 34 filiāles ar 485 sektoriem visos Latvijas rajonos.

Krājbankai piederošās ēkas, to adreses:

	Ēkas adrese	Ēkā izvietotās Bankas struktūrvienības nosaukums
1	Palasta iela 1, Rīga	Pārvalde un operāciju daļa
2	Jēkaba iela 2, Rīga	Krājbankas Centra filiāle
3	Uzvaras iela 1, Alūksne	Krājbankas Alūksnes filiāle
4	Bērzu iela 10a, Aizkraukle	Krājbankas Aizkraukles filiāle
5	Dārza iela 14a, Bauska (daļa ēkas)	Krājbankas Bauskas filiāle
6	Mihoelsa iela 9, Daugavpils	Nepabeigtā celtniecība
7	Dīķu iela 5, Krāslava	Krājbankas Krāslavas filiāle
8	Liepājas iela 48, Kuldīga	Krājbankas Kuldīgas filiāle
9	Skolas iela 20a, Ludza	Krājbankas Ludzas filiāle
10	Preses iela 4, Ogre	Krājbankas Ogres filiāle
11	Revolūcijas iela 7b, Saldus	Krājbankas Saldus filiāle
12	Kareivju iela 8, Talsi	Krājbankas Talsu filiāle
13	Raiņa iela 6, Valka	Krājbankas Valkas filiāle
14	Mehanizatoru iela 1, Viļāni, Rēzeknes rajons	Krājbankas Rēzeknes filiāles Viļānu sektors
15	Rīgas iela 27, Vecumnieki, Bauskas rajons	Krājbankas Bauskas filiāles Vecumnieku sektors

Saskaņā ar likuma "Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju" 16.pantu objekta kreditoriem un citām personām savas prasības un pretenzijas jāpiesaka Privatizācijas aģentūrā divu mēnešu laikā no dienas, kad šis paziņojums tiks publicēts oficiālajā laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

Kreditoru prasību un citu pretenziju apliecinošos dokumentus var sūtīt Privatizācijas aģentūrai pa pastu vai iesniegt aģentūrā darbdienās no plkst. 9.00 līdz 17.00. Aģentūras kontaktpersona - Iveta Sīmane, tālr. 7321131.

Ja kreditori un citas personas, kurām ir pretenzijas, to skaitā valsts un pašvaldību institūcijas, kas ir atbildīgas par valsts un pašvaldību nodokļu un nodevu samaksas uzskaiti un kontroli, savas prasības iepriekšminētajā termiņā nepieteiks, tās šā objekta privatizācijā netiks ņemtas vērā.

Personas, kurām ir pirmpirkuma tiesības, lūdzam pieteikties Privatizācijas aģentūrā viena mēneša laikā no šī paziņojuma publicēšanas oficiālajā laikrakstā "Latvijas Vēstnesis".

Tālrunis uzziņām 7332489.

APA Privatizācijas aģentūra
K. Valdemāra iela 31, Rīga, LV - 1887

Televīzijas programma
no 23. līdz 29. martam

Sestdiena, 23. marts

LATVIJAS TV I

9.00 Rīta stunda.
10.00 Mielasts ar Mārtiņu.
10.20 Beverlihilsa. 24. sērija.
11.10 Muzikāli izklaidējošs rīts bērniem Pie Otto.
11.30 Mazā nāriņa. Dejo sporta teātra «Kontri» dalībnieki.
12.20 Pasaules mode.
12.45 Globuss.
13.15 Sensācija. 28. sērija.
14.05 L.Stumbre. Suns. Latvijas Nacionālā teātra izrāde.
16.10 Hameleonu rotaļas. 190., 191. un 192. sērija.
17.25 Multiplikācijas filma.
18.00 Ziņas.
18.10 Tiesības mīlēt. 110. un 111. sērija.
19.00 Kino jums.
19.10 Ekrāns bērniem.
19.25 Parastais resnkājtārtiņš. Dok. filma.
19.55 Noslēpumu sala. 16. sērija. Tad palika četri.
20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.05 Projekts Rīgai-800.
21.20 Tādi esam.
22.05 Vakara intervija.
22.35 Sniega vētra pavasarī. Vācijas mākslas filma.

LATVIJAS TV II

8.30-11.00 Picca TV.
11.00 Vai tu zini?
11.30 Ave, Latvija!
12.00 Kristīgā programma.
12.30 Dž.Steinbeks. Cilvēki un peles. Rīgas Krievu drāmas teātra izrāde. 1. daļa.
14.15 Angļu valoda. 25. nod.
14.35 Franču valoda. 25. nod.
14.55 Vācu valoda. 49. nod.
15.10 Vācu valoda. 50. nod.
15.25 Itāliešu valoda. 24. nod.
15.45 Dienas tēma - galvaspilsētā.
16.00 LBL meistarsacīkstes.
17.30 TV veikals.
18.00 Apsveikumu koncerts Daudz laimes!
18.30 Kolumba ola.
18.45 Paradīzes pludmale. 128. sērija.
19.10 Durvis uz panākumiem.
19.45 Ziņas.
19.55 Latloto.
20.05 E iela. 380. sērija.
20.30 Panorāma.
21.00 NTV-5.
22.00 Ziņas.
22.10 Apsveikumu koncerts Daudz laimes!
22.40 E iela. 378. un 379. sērija.
23.30 Jaunumi kinoindustrijā. Tēvs, dēls un mīļākā. Mākslas filma.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

9.30 Nepalaid garām!
10.00 Rīta pasts.
10.35 Padomi kulinārijā.
10.55 Ermitāža.
11.25 Mamma izgāja pie vīra. Mākslas filma.
13.00 Pasaules meistarsacīkstes daiļslidošanā.
14.00 Ziņas.
14.20 Automašīna un es.
14.40 Dzīvnieku pasaulē.
15.20 Logs uz Eiropu.
15.50 Dialogs.
16.10 Laimīgs gadījums.
17.00 Ziņas.
17.20 Šurumburums.
17.40 Teleskops.
18.10 Visskaistākā un pievilcīgākā. Mākslas filma.
19.45 Labu nakti, mazuļi!
20.00 Laiks.
20.45 Detektīvaģentūra Mēnessgaisma.
21.45 Dienas.
22.25 Atjautības ātrumsacensības.
23.10 Laimīgais Lučāno. Mākslas filma.

Svētdiena, 24. marts

LATVIJAS TV I

9.00 Dziesma manai paaudzei.
9.15 Noslēpumu sala. 15. un 16. sērija.
10.05 Zebra.
10.25 Legomānija.
10.45 Province.
11.30 Namdaris.
11.50 Zīmes svētdienā.
12.20 Muzicē Latvijas Filharmonijas kamerorķestris.
12.30 Baznīca un mūzika.
13.00 Bēgot no ēnas. Jorkšīras mākslas filma.
14.35 Vernisāža svētdienā.
15.05 Dzejas teātris.
15.25 Komisārs Reksis. 2. sērija. Bēgšana nāvē.
16.15 NBA meistarsacīkstes.
17.40 Multiplikācijas filma.
18.00 Ziņas.
18.10 Tiesības mīlēt. 112. sērija.
18.40 Flinstoni. 133. sērija.
19.05 TV - puikām un meitenēm.
19.10 Vakariņa pasakas.
19.30 Emīlija. 16. sērija.
20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.05 Balvas Lielais Kristaps pasniegšanas ceremonija.
22.05 Jarānšovs.
22.50 Horoskopi, horoskopi...
23.05 Alise.

LATVIJAS TV II

8.30-11.00 Picca TV.
11.00 Dž.Steinbeks. Cilvēki un peles. Teātra izrāde. 2. daļa.
12.10 Muzikālā spēle Ram-Tai.
12.57 Kino minikonkurss.
13.00 Autoklasika.
13.25 Autoavārijas.
13.35 Tvaiks.
14.10 LJBL meistarsacīkstes.
15.25 Rats.
15.55 Šveices pasaule.
16.10 Dievkalpojums.
17.30 Noziegumam pa pēdām. 132. sērija.
18.15 Kristīgā programma.
18.45 Paradīzes pludmale. 129. sērija.
19.10 Svētdiena. LTS.
19.45 Ziņas.
20.05 E iela. 380. sērija.
20.30 TV veikals.
21.00 NTV-5.
22.00 Ziņas.
22.10 Dinastija. 121. sērija.
23.10 Divpadsmitā stunda.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.10 TV modinātājs.
9.25 Kamēr visi ir mājās.
10.00 Rīta zvaigzne.
10.50 No pirmavotiem.
11.00 Kalpoju Krievijai!
11.30 Spēlējiet, harmonikas!
12.00 Krievu pasaule.
12.25 Acīmredzamais - neticamais.
12.55 Smieklu panorāma.
13.25 Pirāti.
14.00 Ziņas.
14.20 Sapņu stacija.
15.00 Ceļotāju klubs.
15.45 Futbola apskats.
16.15 Multiplikācijas filmas.
17.00 Ziņas.
17.20 Jautro un atjautīgo klubs.
17.55 Pasaules meistarsacīkstes daiļslidošanā.
18.55 Multiplikācijas filma.
19.00 Atveriet, policija! Kinokomēdija.
21.00 Svētdiena.
22.00 Detektīvaģentūra Mēnessgaisma.
22.55 Ziņas.
23.05 Mīlestība no pirmā acu skatiena.
23.40 Lietus svešā pilsētā. Filma.

Pirmdiena, 25. marts

LATVIJAS TV I

7.30 Rīta bums.
8.30 Tiesības mīlēt. 113. sērija.
17.10 Province.
18.00 Ziņas.
18.10 Kino jums.
18.20 Emīlija. 16. sērija.
19.10 Ekrāns bērniem.
19.30 Jaunās sērijas banknotes ASV.
20.00 Zebra.
20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.05 Dzejas teātris.
21.35 Sensācija. 29. sērija.
22.25 Zīmes.
23.00 Nakts ziņas.
23.05 Siena šķūnis.

LATVIJAS TV II

7.00-9.30 Picca TV.
16.35 Krievijas NTV raidījums Itogi.
17.55 Problēma stopkadrā.
18.10 Paradīzes pludmale. 130. un 131. sērija.
19.00 LTS ziņas.
19.20 Jautājums pēc būtības.
19.45 Ziņas.
20.00 E iela. 381. sērija.
20.25 DPU Multimediju centrs piedāvā...
21.00 NTV-5.
22.00 Ziņas.
22.10 Šajā pusē.
22.40 Dinastija. 122. sērija.

KANĀLS 2

8.00 Informatīvi muzikāls raidījums Mega.
8.45 Dempsijs un Meikpīsa. 5. sērija.
9.35 Motopeles no Marsa.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

17.00 Ziņas.
17.20 Tropu meitenes noslēpums.
18.10 Sastrēgumstunda.
18.35 Uzmini melodiju!
19.05 V.Poznera autorraidījums Ja...
19.45 Labu nakti, mazuļi!
20.00 Laiks.
20.45 Pasaules meistarsacīkstes daiļslidošanā.
22.20 Sudrabotā bumba.
23.00 Ziņas.
23.10 Eliksīrs. Pāreja. Filmas.

Otrdiena, 26. marts

LATVIJAS TV I

7.30 Rīta bums.
8.30 Tiesības mīlēt. 114. sērija.
8.55 Rīt, parīt, aizparīt...
9.00 Mielasts ar Mārtiņu.
17.05 Teātru jaunumi.
17.25 Multiplikācijas filma.
18.00 Ziņas.
18.10 Dzīvīte, dzīvīte...
19.00 Mans būs mans.
19.10 Mūzikas ziņas bērniem.
19.30 Skats no malas.
19.55 Noslēpumu sala. 17. sērija. Zemūdens ejā.
20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.05 Aci pret aci.
21.50 Oskars-96.
23.00 Nakts ziņas.
23.05 Oskars-96.

LATVIJAS TV II

7.00-9.30 Picca TV.
16.10 TV veikals.
16.40 Vācu valoda. 51. nod.
16.55 Vācu valoda. 52. nod.
17.10 Ēterā - Kurzemes TV.
17.30 Dinastija. 123. sērija.
18.30 LBL meistarsacīkstes.
20.10 Vizīte.
20.30 Panorāma.
21.00 NTV-5.
22.00 Ziņas.
22.10 Mēs reiz dziedājām *Ave sol.*
22.55 Vācijas spogulis.
23.10 NTV-5.

KANĀLS 2

8.00 Informatīvi muzikālais raidījums Mega.
8.45 Marija Seleste. 139. sērija.
9.35 TV veikals.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

17.00 Ziņas.
17.20 Tropu meitenes noslēpums.
18.10 Sastrēgumstunda.
18.35 Uzmini melodiju!
19.05 Lai atcerētos...
19.45 Labu nakti, mazuļi!
20.00 Laiks.
20.30 Operācija.
20.50 Svešie radi. Mākslas filma.
22.30 Maskava. Kremlis.
22.50 Ziņas.
23.00 Laimas Vaikules koncerts.
23.55 Multiplikācijas filma.

Trešdiena, 27. marts

LATVIJAS TV I

7.30 Rīta bums.
8.30 Tiesības mīlēt. 115. sērija.
8.55 Rīt, parīt, aizparīt...
9.00 Mans būs mans.
9.10 Eiropas nolaupīšana.
17.00 Skats no malas.
17.25 Multiplikācijas filma.
18.00 Ziņas.
18.10 Krustpunkti.
19.10 Uz vienas stīgas.
19.25 Vernisāža.
19.40 Nedēļas vidū.
19.55 Flinstoni. 134. sērija.
20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.05 Laimes spēle.
21.40 Tūdaliņš, tagadiņš...
22.10 Hameleonu rotaļas. 193. un 194. sērija.
23.00 Nakts ziņas.
23.05 Hameleonu rotaļas. 195. sērija.

LATVIJAS TV II

7.00-9.30 Picca TV.
17.20 Angļu valoda. 26. nod.
17.40 Franču valoda. 26. nod.
18.00 Dinastija. 124. sērija.
19.00 LTS ziņas.
19.20 Ēterā - Kurzemes TV.
19.30 Ēterā - Zemgales TV.
19.45 Ziņas.
20.00 Tvaiks.
20.30 TV veikals.
21.00 NTV-5.
22.00 Ziņas.
22.10 Noziegumam pa pēdām. 132. sērija.
22.55 Zaļo gaismu - dziesmām!

KANĀLS 2

8.00 Mega.
8.45 Marija Seleste. 140. sērija.
9.35 Noslēpumi. 13. sērija.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

17.00 Ziņas.
17.20 Tropu meitenes noslēpums.
18.10 Sastrēgumstunda.
18.35 Uzmini melodiju!
19.05 Tēma.
19.45 Labu nakti, mazuļi!
20.00 Laiks.
20.30 Operācija.
20.50 Balvas Oskars-96 piešķiršanas ceremonija.
22.35 Vīrietis un sieviete.
23.15 Ziņas.
23.25 Tikšanās vietu mainīt nedrīkst. Mākslas filma. 1. sērija.

Ceturtdiena, 28. marts

LATVIJAS TV I

7.30 Rīta bums.
8.30 Tiesības mīlēt. 116. sērija.
8.55 Rīt, parīt, aizparīt...
9.00 Tavs jurists.
17.15 Nedēļas vidū.
17.30 Flinstoni. 133. sērija.
18.00 Ziņas.
18.10 Skabargas spēle Džungļi.
19.00 Mūzikas ziņas.
19.10 Multiplikācijas filma.
19.30 Beverlihilsa. 25. sērija.
20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.05 Spogulis.
21.50 Komisārs Reksis. 3. sērija. Veco dāmu nāve.
22.40 Teātru jaunumi.
23.00 Nakts ziņas.
23.05 Naktssargs. Dok. filma.

LATVIJAS TV II

7.00-9.30 Picca TV.
18.30 TV veikals.
19.00 LTS ziņas.
19.20 Ēterā - Kurzemes TV.
19.30 KWh.
19.45 Ziņas.
20.00 E iela. 382. sērija.
20.30 Panorāma.
21.00 NTV-5.
22.00 Ziņas.
22.10 Šokējošais šovs.
22.50 Tēma ar V.Ļistjevu.
23.33 Sambuks.
24.00 Juke Box.

KANĀLS 2

8.00 Mega.
8.45 Marija Seleste. 141. sērija.
9.30 TV veikals.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

17.00 Ziņas.
17.20 Tropu meitenes noslēpums.
18.10 Sastrēgumstunda.
18.35 Loto spēle Miljons.
19.00 Viens pret vienu.
19.45 Labu nakti, mazuļi!
20.00 Laiks.
20.30 Operācija.
20.50 Nāve šajā dārzā. Filma.
22.40 Ziņas.
22.50 Muzikāli izklaidējošs raidījums.
23.40 Tikšanās vietu mainīt nedrīkst. 2. sērija.

Piektdiena, 29. marts

LATVIJAS TV I

7.30 Rīta bums.
8.30 Tiesības mīlēt. 117. sērija.
8.55 Rīt, parīt, aizparīt...
9.00 Vizīte.
17.05 Mūzikas ziņas.
17.15 Vernisāža.
17.30 Flinstoni. 134. sērija.
18.00 Ziņas.
18.10 Tiesības mīlēt. 113. un 114. sērija.
19.00 Kino jums.
19.10 Ekrāns bērniem.
19.30 Kriminālais ekspresis.
19.50 Globuss.
20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.05 Skatuve.
22.30 Kad iemīl svešinieku. Jorkšīras mākslas filma.
23.00 Nakts ziņas.
23.05 Kad iemīl svešinieku. Filmas turpinājums.

LATVIJAS TV II

7.00-9.30 Picca TV.
17.10 TV veikals.
17.40 Angļu valoda. 26. nod.
18.00 Kristīgā programma.
19.00 LTS ziņas.
19.20 Biznesa ābece visiem.
19.45 Ziņas.
20.00 Cilvēks zvēru pasaulē.
20.30 Ziņu apskats.
21.00 NTV-5.
22.00 Ziņas.
22.10 Dinastija. 125. sērija.
23.10 Desmit gadi bez sarakstīšanās tiesībām. Krievijas mākslas filma.

KANĀLS 2

8.00 Mega.
8.45 Marija Seleste. 142. sērija.
9.30 Multiplikācijas filma.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

17.00 Ziņas.
17.20 Tropu meitenes noslēpums.
18.10 Zvaigzne piedāvā...
18.25 Cilvēks un likums.
18.55 Brīnumu lauks.
19.45 Labu nakti, mazuļi!
20.00 Laiks.
20.45 Detektīvaģentūra Mēnessgaisma.
21.40 Skatiens.
22.25 Ziņas.
22.35 Trakais suns Morgans. Piedzīvojumu filma.
0.10 Tikšanās vietu mainīt nedrīkst. 3. sērija.

Sludinājumi un reklāma ☎ 22305

☞ Pārdod

plauktus tirdzniecības telpai. Tel. 23608;
* * *
siena grābekli «Valmiera» T-25, T-40 un MTZ tipa traktoriem par Ls 180. Tālr. 55624;
* * *
medu par Ls 1,80 kg, šūnās Ls 2 kg. Tālr. 55624;
* * *
traktoru MTZ-50 ar D-240 dzinēju, cena pēc vienošanās; jaunu kultivatoru K-3,2, Ls 280; K-3,6, Ls 320. Tel. 23798;
* * *
VW Transporter dzinēju 2.0 l, saldētavu 0,8 m^3, 220 V. Zvanīt 23286 vakaros pēc 19;
* * *
T-150 (kāpurķēžu) ar inventāru. Tel. 18362;
* * *
piekabi MMZ-771B, T-150K mēslu ārdītāju, 37 kW elektromotorus (der gaterim). Tālr. 52530;
* * *
benzīnvedēja cisternu (4 t). Tālr. 43034;
* * *
kāpostus. Tālr. 34439;
* * *
sēklas kartupeļus 'Adretta' un 'Zilace'. Tālr. 48553;
* * *
sēklas kartupeļus 'Skaidra' (elite) no Skrīveru izmēģinājumu stacijas par Ls 0,25 kg vai maina pret pārtikas kartupeļiem. Tālr. 52544;
* * *
govi. Tel. 54652;
* * *
govi. Tel. 13510;
* * *
iebrauktu 2 gadus vecu ķēvīti. Cena Ls 350. Tel. 13584;
* * *
zirgu. Tālr. 32243;
* * *
1 gadu vecu ērzelīti vai maina. Tālr. 58311;
* * *
ledusskapjus, saldētavas. Tel. 21268;
* * *
divkameru ledusskapi par Ls 90 un M-412 pārnesuma kārbu par Ls 25. Tel. 21872;
* * *
zirga inventāru. Zvanīt 23472 vakaros;
* * *
zirga ratus. Tel. 53519;
* * *
Opel Kadett 1,6 D, 1983.g., par Ls 300. Tālr. 23608;
* * *
ZAZ-968A vai maina pret iekrāvēju KIP. Tālr. 55624;
* * *
Ford Sierra 1,6, pikaps, 1984.g., $ 2500. Tālr. 24292;
* * *
Opel Ascona 1,8, 1988.g. Tel. 42320;
* * *
Opel Ascona, 1982.g., Ls 750. Tel. 59353;
* * *
VAZ-2106 labā tehniskā kārtībā. Zvanīt 23964 no 19 līdz 21;
* * *
VAZ-2106, 1976.g. Tel. 22263;
* * *
1-istabas labiekārtotu dzīvokli Preiļos. Tālr. 22536;
* * *
steidzīgi 3-istabu kooperatīvo dzīvokli (3. stāvs, ir aukstā un karstā ūdens skaitītāji). Tel. 24282;
* * *
3-istabu kooperatīvo dzīvokli Preiļos vai maina pret mazāku. Tel. 23294;
* * *
2-istabu dzīvokli Preiļos. Zvanīt 22126 no 18 līdz 20;
* * *
2-istabu dzīvokli Preiļos. Zvanīt 23161;
* * *
māju Līvānos pie dzelzceļa stacijas. Tālr. 41106;
* * *
māju Gailīšu centrā, ir varianti. Tālr. 22901 vakaros;
* * *
māju ar saimniecības ēkām meža un ezera tuvumā 2 km no Gailīšiem, lietošanā 1 ha zemes. Zvanīt 56617 no 20 līdz 22;
* * *
māju ar saimniecības ēkām Rožkalnu pagastā, 15 ha zemes, augļu dārzs, mežs, pie Dubnas. Tālr. 30534.

☞ Pērk

pārtikas kartupeļus. Augsta cena. Tālr. 52544;
* * *
pārtikas kartupeļus Ls 0,08 līdz 0,10 kg. Tālr. Rīgā 8-22-538111;
* * *
kartupeļus. Tālr. 34468;
* * *
govi. Tel. 13447;
* * *
fermu apgaismojuma dienas lampu virteni, KAMAZ visurgājēja riepas, mazlietotu traktoru T-16. Tālr. 21436;
* * *
gaļu. Tel. 21898;
* * *
gaļu. Tālr. 55625;
* * *
gaļu. Tel. 21982;
* * *
gaļu. Tel. 22807.

☞ Maina

četristabu dzīvokli Preiļos. Tālr. 21346;
* * *
labiekārtotu 2-istabu Preiļos pret 1-istabas dzīvokli. Tel. 21791;
* * *
divistabu dzīvokli ar ērtībām Preiļos pret 2 vai 3-istabu dzīvokli ar daļējām vai bez ērtībām. Tālr. 23691.

☞ Dažādi

Sniedz skārdnieka pakalpojumus. Izgatavo apaļo krāšņu apvalkus, tvaika uztvērējus plītīm, ūdens savācējcaurules u.c. Tel. 46391 pēc 18.
* * *
Piedāvā kurpnieka pakalpojumus Silajāņu pagasta «Ušpeļos». Daņilovs.

SEMINĀRS "Viss cūku fermai"

2. aprīlī, Rīgā
Kongresu namā, Mazā zālē
Lektori - nozaru speciālisti no Nīderlandes.
(Sinhronā tulkošana.)

Programmā:

- ģenētiskā materiāla nozīme;
- sivēnu un cūku speciālā barība un koncentrāti, to pielietošana;
- barošanas iekārtas un automāti, jaunas tehnoloģiskās iekārtas;
- veselīga klimata nodrošināšana fermā.

Dalības maksa Ls 2,-

"PROFARM" Ltd

Informācija: "PROFARM Ltd."
Rīgā, Maskavas ielā 40
(Vēlams pieteikties iepriekš)
tel. 7221145, 7227116 • fakss 7820335

Preiļu pilsētas domes privatizācijas komisija paziņo, ka tiek izsludināta šādu pašvaldības ēku privatizācija:

- divstāvu ēka un garāžas Preiļos, Aglonas ielā 22;
- ēka Daugavpils ielā 9;
- alus bāra ēka Tirgus laukumā (blakus grāmatu veikalam «Latgale»);
- ēka Raiņa bulvārī 15;
- ēka Kārsavas ielā 1 (bijušā degvielas uzpildes stacija).

Pretendentiem, kas vēlas privatizēt šos objektus, jāpiesakās divu mēnešu laikā kopš paziņojuma publicēšanas oficiālajā laikrakstā «Latvijas Vēstnesis».

Informāciju par objektiem un privatizācijas noteikumus var uzzināt Preiļu pilsētas domē, Tirgus laukumā 2, vai zvanot pa telefonu 23318, 22766.

Pieteikumus minēto objektu privatizācijai iesniegt Preiļu pilsētas domes kancelejas vadītājai.

Preiļu pilsētas domes privatizācijas komisija

Pārdod īres tiesības uz kafejnīcu Preiļos, ir viss nepieciešamais inventārs. Zvanīt 21384, 24389.

Tikai dāmām, kuras sevi ciena! Sejas ādas uzlabošanu desmit seansu laikā Jums piedāvā aparātkosmetoloģijas kabinets Preiļos, Liepu ielā 22. Maksa par vienu seansu Ls 3,50.

P.s. «Daugavpils putni» pārdos 12 mēnešus vecas baltas dējējvistas par Ls 1,20 26. martā Preiļos 10.30, Riebiņos 12.00, Stabulniekos 13.00, Galēnos 14.00; 27. martā Aglonas stacijā 10.30, Somersetā 12.00, Luknā 14.00; 28. martā Nīcgalē 11.00, Līvānos 12.00, Rožupē 13.30. Izziņas pa tālr. Daugavpilī (8-254) 22001, 99240.

---

25. martā pārdos baltās jaunās vistiņas, skaistus gaiļus un 1 mēnesi vecus broileru cāļus Ārdavā 8.30, Rušonā 8.40, Aglonā 9.00, Bašķos pie šosejas 9.20, Kastīrē 9.30, Preiļos 10.00, Riebiņos 10.30, Stabulniekos 10.50, Polkoronā 11.10, Galēnos 11.30, Pieniņos 11.50, Smelteros 12.10, L.Anspokos 12.20, Priekuļos 12.30, Rudzātos 12.50, Turkos 13.10, Jaunsilavā 13.30, Līvānos pie universālveikala 13.40, Rožupē pie pasta 14.20, Vanagos 14.35, Vārkavā 15.00, Rimicānos 15.30, L.Klaparos 16.00, Pelēčos 16.40.

---

25. martā pārdos brūnās dējējvistas un 2 mēnešus vecus broileru cāļus Sīļukalnā 10.00, Galēnos 10.20, Polkoronā 10.40, Stabulniekos 11.00, Riebiņos 11.20, Preiļos 11.50, Priekuļos 12.30, Rudzētos 13.00, Turkos 13.20, Jaunsilavās 13.40, Līvānos 14.00, Brūveros 14.30, Rožupē 15.00, Vanagos 15.20, Vārkavā 15.40, L.Klaparos 16.00, Jasmuižā 16.30, Kastīrē 16.50, Rušonā 17.00.

---

27. martā pārdos brūnas dējējvistas Zundānos 10.00, Rudzātos 10.30, Rožupē 10.40, Upeniekos 11.00, Upmalā 11.30, Vecvārkavā 11.40, Vārkavā 11.50, Vanagos 12.10, Preiļos 12.30, Gailīšos 13.10, Krācē 13.30.

No 01.04.96. Preiļu rajona SIA RBKK iepirks

● taras zāģbaļķus (skujkoku), garums 3,10 m, 3,70 m, diametrs 10 cm un vairāk, koeficients 0,5. Cena 18 USD par m^3, ja firmas transports līdz 20 km, 16 USD par m^3, firmas transports vairāk par 20 km no pilsētas. Apmaksa divu nedēļu laikā.

Izziņas pa telefonu 21275.

---

3. aprīlī plkst. 17.00 Preiļu 1. vidusskola aicina uz tikšanos vecākus, kuru bērniem š. g. 1. septembrī jāuzsāk mācības 1. klasē.

---

25. martā plkst. 10.00 Sutru pagasta KN zālē notiks zemnieku un piemājas zemju īpašnieku mācības.

Kam tu nāci, melnā māte,
Nodzēst manu saules gaismu,
Kam tu ņēmi, zemes māte,
Manu mīļu auklējumu?

Skumstam kopā ar Aigara vecākiem, VIŅU traģiski zaudējot.

Aglonas ģimnāzijas sagatavošanas klases bērni, vecāki, skolotāja

---

Tas viss notika pēkšņi un strauji,
Pielija sāpju un asaru trauks.

Z.Purvs

Nespēdami mazināt zaudējuma smagumu, izsakām dziļi izjustu līdzjūtību Edgaram Kampānam sakarā ar DĒLIŅA Aigara pēkšņo nāvi.

Jaunaglonas lauksaimniecības skolas arodapmācības skolotāji

Klusa paliek lauku sēta,
Klusa paliek istabiņa,
Apklusuši mātes soļi,
Nav vairs mātes padomiņa.

Esam kopā ar Mihailu Konstantinovu, MĀTI mūžībā aizvadot.

SIA «Miks-Dilers» darbabiedri

✝ Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu...

A.Skujiņa

Dalām bēdu smagumu ar Kampānu ģimeni, guldot mazo Aigariņu kapu kalniņā.

Mājas kaimiņi

✝ Kam, laimīte, nesacīji,
Ka es ilgi nedzīvošu,
Apraud tētis, māmulīte,
Ko tie dārgi lolojuši.

T.dz.

Skumju brīdī esam kopā ar Kampānu ģimeni, DĒLIŅU Aigaru zaudējot.

Jaunaglonas lauksaimniecības skolas kolektīvs

✝ Pārāk agra nāves salna nedzīvotām vasarām,
Pārāk agri kapu kalnā jāplūst mātes asarām.

Z.Purvs

Kad klusi skan sēru dziesma un smilšu sega klāj DĒLIŅA kapu, dalāmies sāpēs ar Sarmīti Kampāni.

Jaunaglonas lauksaimniecības skolas dienesta viesnīcas kolektīvs

---

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759.
Pasūtījuma indekss 3033.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Laikraksta «Novadnieks» redakcija»

Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,71. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

Redaktors Pēteris Pīzelis

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018
Iespiests SIA «Latgales druka», Rēzeknē, Baznīcas ielā 28.
Ofsetiespiedums. Metiens 5180.

© Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz «Novadnieku» obligāta.